

DZIŚ
w numerze:

Przemówienie
członka Biura Poli-
tycznego KC PZPR
Franciszka
Jóźwiaka - Wifolda

CYTAS

WIELKOPOLSKI

Cena 5 zł

CZY
TEL
NIK

Rok V ABCD

Poznań, środa 9 listopada 1949 r.

Nr 308 [1688]

Prezydent Rzeczypospolitej mianował Konstantego Rokosowskiego Marszałkiem Polski i MINISTREM OBRONY NARODOWEJ

Pismo Marszałka Michała Żymierskiego do Prezydenta RP

Do
Prezydenta Rzeczypospolitej
ob. Bolesława Bieruta

Zgodnie z powierzonymi mi przez ob. Prezydenta nowymi zadaniami i nową funkcją państwową, proszę ob. Prezydenta o zwolnienie mnie z dotychczasowej pracy na stanowisku ministra obrony narodowej.

Minister Obrony Narodowej
(-) Michał Żymierski
Marszałek Polski

Pismo Prezydenta RP do Marszałka Michała Żymierskiego

Do obywatela Michała Żymierskiego, Ministra Obrony Narodowej, Marszałka Polski
w Warszawie

Przychylając się do zgłoszonej prośby — na podstawie art. 45 ust. 1 Konstytucji z dnia 17 marca 1921 r. w związku z art. 13 ustawy konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej — zwalniam obywatela Marszałka ze stanowiska Ministra Obrony Narodowej.

Równocześnie wyrażam podziękowanie za zasługi położone przez obywatela Marszałka w tworzeniu Wojska Polskiego, w walkach o wyzwolenie Polski i w kształtowaniu kadry ludowego Wojska Polskiego, którym chlubi się cały naród.

Wierzę, że również na nowym, ważnym posterunku pracy państwowej, obywatel Marszałek służyć będzie całą swą wiedzą i doświadczeniem Polce Ludowej.

Prezydent Rzeczypospolitej
(-) BOLESŁAW BIERUT

Prezes Rady Ministrów
(-) JÓZEF CYRANKIEWICZ

Rozkaz Marszałka Polski Michała Żymierskiego

Ministerstwo
Obrony Narodowej
ROZKAZ NR 82
Generalowie, Admirale, Oficerowie, Podoficerowie i Szeregownicy!

Z dniem dzisiejszym zostały mi powierzone przez Prezydenta Rzeczypospolitej nowe funkcje państwowe. Na stanowisko Ministra Obrony Narodowej zostaje powołany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Marszałek Rokosowski, wielki żołnierz, wychowany w sławnej stalinowskiej szkole dowódców.

Naród nasz jest dumny, że Polak, robotnik warszawski, stał się jednym z najznakomitszych dowódców w wojnie z hitleryzmem, okrył się sławą zwycięzcy spod Stalingradu i Kurska, zapisał się po wsze czasy w dziejach narodu polskiego, jako dowódca wojsk radzieckich, które wyzwoliły ziemie polskie.

Wojsko Polskie łączy z Marszałkiem Konstantym Rokosowskim szczególnie mocne, bo zrodzone w bojach pod jego dowództwem, więzy wspólnej walki z najezdźcą hitlerowskim. Swój pełen chwyt szlak bojowy odbywała i Dywizja im. Ta-

KOMUNIKAT z wspólnego posiedzenia Rady Państwa i Rady Ministrów

WARSZAWA (PAP). Na wspólnym posiedzeniu Rady Państwa i Rady Ministrów w dniu 6 listopada Prezydent Bolesław Bierut zakomunikował co następuje:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bolesław Bierut zważywszy, że Marszałek Rokosowski jest Polakiem i cieszy się popularnością w narodzie polskim, zwrócił się do rządu radzieckiego z prośbą o skierowanie, o ile to jest możliwe, Marszałka Rokosowskiego do dyspozycji rządu polskiego dla służby w Wojsku Polskim.

Rząd radziecki, mając na względzie przyjazne stosunki, które łączą ZSRR i Polskę i biorąc pod uwagę, że Marszałek Rokosowski decyzję w tej sprawie pozostawił w pełni rządowi radzieckiemu, zgodził się uczynić zadość prośbie Prezydenta Bolesława Bieruta, zwolniwszy Marszałka Rokosowskiego zgodnie z zleceniem Prezydium Najwyższej Rady ZSRR, ze służby w Armii Radzieckiej i skierował go do dyspozycji rządu polskiego.

Mianowanie Konstantego Rokosowskiego Marszałkiem Polski i Ministrem Obrony Narodowej

Do
Obywatela Konstantego Rokosowskiego
w Warszawie

Na podstawie art. 12 pkt. 2 dekretu z dnia 3 kwietnia 1948 r. (Dz. U. nr 20, poz. 135), za wyjątkowe zasługi dla Rzeczypospolitej Polskiej i Wojska Polskiego w okresie wspólnej walki z najezdźcą hitlerowskim, mianuję obywatela Marszałkiem Polski.

Minister Obrony Narodowej Prezydent Rzeczypospolitej
(-) MICHAŁ ŻYMIERSKI (-) BOLESŁAW BIERUT

Do
Obywatela Konstantego Rokosowskiego, Marszałka Polski
w Warszawie

Na podstawie art. 45 ust. 1 konstytucji z dnia 17 marca 1921 r. w związku z art. 13 ustawy konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej — mianuję obywatela Marszałka Ministrem Obrony Narodowej.

Prezes Rady Ministrów
(-) JÓZEF CYRANKIEWICZ

Prezydent Rzeczypospolitej
(-) BOLESŁAW BIERUT

Wraz z całym światem postępu i pokoju naród polski z radością święci 32 rocznicę zwycięskiej Rewolucji

WARSZAWA (PAP). Centralna akademka ku czci 32 rocznicy Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej, zorganizowana przez KC PZPR, odbyła się dnia 6 bm. w pięknej sali odbudowanego przez żołnierzy polskich Państwowego Teatru Narodowego im. Wojska Polskiego.

Na czerwonym tle sceny widnieją dwa olbrzymie portrety — Lenina i Stalina i napis „7. 11. 1917—1949”. Przy dźwiękach hymnów narodowych polskiego i radzieckiego przybył na akademię Prezydent Rzeczypospolitej — przewodniczący KC PZPR — Bolesław Bierut, witany owacyjnie przez zgromadzonych.

Obecni są również: Marszałek Sejmu Kowalski, członkowie Rady Państwa Zambrowski, Barcikowski, Niecko, Jóźwiak Witold i przewodniczący CRZZ Zawadzki oraz członkowie Rządu RP z premierem Cyrankiewiczem, wicepremierami: Mincem i Korzyckim oraz Marszałkiem Polski Żymierskim na czele.

Licznie reprezentowane są władze naczelne stronnictw politycznych, związków zawodo-

Naród wita swego Wielkiego Syna

Nie ma ani jednego ucztliwego Polaka, który by nie przyjął z największym wzruszeniem i radością wiadomości o objęciu przez Marszałka Konstantego Rokosowskiego stanowiska Ministra Obrony Narodowej w Rzeczypospolitej.

Wiadomość tę przyjmujemy ze wzruszeniem dlatego, że Marszałek Rokosowski, dziecko robotniczej Warszawy, syn ludu polskiego uwieńczony najwspanialszymi zaszczytami, jakie uwieńczyć mogą skroń wielkiego wodza wojennego, powrócił po trzydziestu zgorą latami do swojej ojczyzny, do ludowego Wojska Polskiego, któremu jego wspaniały talent żołnierski jest potrzebny, powrócił do swojej Warszawy, do Mariensztatu, na którym się wychował, powrócił do mostu Poniatowskiego, przy którego budowie pracował jako kamieniarz w 1913 roku. Powrócił do polskiej klasy robotniczej, w której szeregach toczył pierwsze boje i z której bojownikami dzielił carskie więzienie na Pawiaku.

Wiadomość tę przyjmujemy z najgłębszą radością, bo ma czele Wojska Polskiego staje teraz legendarny wódz spod Stalingradu i Kurska, jeden z najlepszych wychowanków przesławnej stalinowskiej szkoły dowódców nowego typu, tych, którym do nóg padały sztandary hitlerowskich armii i frontów.

Marszałek Konstanty Rokosowski powrócił do Polski już w r. 1944. Powrócił jako zwycięski wódz, któremu dane było najwyższe szczęście — wyzwolił ogromną część oczyszczonego kraju z hitlerowskiej niewoli.

Dla milionów Polaków, on właśnie, Konstanty Rokosowski, należał do tych, którzy po strasznej nocy niewoli przynieśli ze sobą jutrenkę wolności.

Dziesiątki miast polskich jego właśnie witaly łzami radości, jako tego, który położył kres ich męczarniom.

Dzisiaj, gdy Marszałek Konstanty Rokosowski staje na czele ludowego Wojska Polskiego, cały nasz naród wita w nim jednego z najlepszych swych synów, sławnego na cały świat dowódcę, żołnierza, którego imię dziesiątki razy wymieniane było w pamiętnych historycznych rozkazach wielkiego Stalina, bohatera, którego naród radziecki honorował setkami salw armatnich i uczcił najwyższymi swoimi zaszczytami.

Polska oddała straż swoich granic w ręce najbardziej niezawodnego dowódcy. Nigdy żaden Polak nie był godniejszy zaszczytu dowodzenia Wojskiem Polskim, niż Konstanty Rokosowski, Marszałek Polski, syn robotniczej Warszawy, jeden z pogromców Hitlera, bojownik wolności ludu polskiego i niepodległości Polski.

Rozkaz Ministra Obrony Narodowej Marszałka Polski Konstantego Rokosowskiego

Ministerstwo
Obrony Narodowej
Rozkaz nr 83
Generalowie, Admirale, Oficerowie, Podoficerowie i Szeregownicy!

W dniu dzisiejszym zostałem przez Prezydenta Rzeczypospolitej powołany na stanowisko Ministra Obrony Narodowej i objąłem dowództwo Wojska Polskiego.

W imieniu Wojska i swoim własnym życiem memu poprzednikowi Marszałkowi Żymierskiemu dalszej, owocnej pracy dla dobra Ojczyzny na nowym posterunku, na który zostaje powołany.

Żołnierze!
Przypało mi w udziale w ciągu długich lat służyć sprawie ludu pracującego w szeregach bohaterkiej Armii Ra-

dzieckiej. Losy wojny sprawiły, że byłem dowódcą tego frontu, w ramach którego walczyli bohaterowie żołnierze powstającego ludowego Wojska Polskiego, żołnierze i Dywizji a później i Armii na sławnym szlaku bitewnym od Lenina poprzez Warke, Warszawę, Gdańsk, Gdynię, Kołobrzeg, wał pomorski aż do Berlina.

Dumny jestem, jako ówczesny dowódca frontu i jako Polak z doniosłego wkładu wniesionego przez Wojsko Polskie u boku Armii Radzieckiej w dzieło rozgromienia faszystów i wyzwolenia narodów.

Dzisiaj obejmuję dowództwo Wojska Polskiego, zahartowanego w zwycięskich bojach o wolność Ojczyzny, przepojonego braterskim uczuciem przywiązania i szacunku dla Armii Radzieckiej, stojącego w jednym szeregu z armiami brat-

nych republik ludowych na straży pokoju, demokracji i socjalizmu.

W poczuciu obowiązków, jakie zostały na mnie nałożone przez kraj i Prezydenta, w poczuciu odpowiedzialności, jaką ponoszę wobec narodu polskiego i polskiego ludu pracującego, z którego wyrosłem i z którym zawsze czułem się związany całym swym sercem, oraz bratniego nam narodu radzieckiego, który mnie wychował jako żołnierza i dowódcę — obejmuję powierzony mi posterunek, aby wszystkie swe siły poświęcić dalszemu rozwojowi i umocnieniu naszego wojska i obronności Rzeczypospolitej.

Wraz z Armią Radziecką stać będziemy na straży pokoju, którego orędownikiem i obrońcą jest wielki Stalin.

Szeregowym i oficerom Wojska Polskiego

ROZKAZUJĘ

wzorem bohaterów spod Lenina, Warszawy, Gdańska, Budzi-szyna, Berlina stać wiernie na straży Polski Ludowej, jej niepodległości i nienaruszalności jej granic na Odrze, Nisie i Bałtyku;

Zacieśniać węzły braterstwa z potężną Armią Radziecką i armiami krajów demokracji ludowej;

Pogłębiać pracę polityczną i wyszkolenie bojowe, umacniać świadomą dyscyplinę wojska i jego nierozdzielny związek z ludem pracującym, gospodarzem naszej wyzwolonej Ojczyzny.

Niech żyje Polska Ludowa!
Niech żyje sojusz polsko-radziecki!

Niech żyje najwyższy zwierzchnik sił zbrojnych, Prezydent Bolesław Bierut!

Rozkaz powyższy odczytać przed frontem wszystkich jednostek Wojska Polskiego.

Minister Obrony Narodowej
(-) Konstanty Rokosowski
Marszałek Polski
I Wiceminister
Obrony Narodowej
(-) Edward Ochab
General Brygady

(Ciąg dalszy na str. 2)

Syn ludu polskiego

MARSZAŁEK ROKOSOWSKI

Marszałek Konstanty Rokosowski urodził się w r. 1896 jako syn kolejarza warszawskiego. Ojciec jego — maszynista kolejowy, ciężko kontuzjowany w katastrofie, umarł od następstw tej kontuzji w r. 1904. Matka, nauczycielka, a później robotnica w fabryce włókienniczej, umarła w r. 1909. Konstanty musiał wtedy porzucić naukę w szkole technicznej, do której dotąd uczęszczał. Zaczął pracować zarobkowo — najpierw w fabryce pończoch na Szerokiej, następnie w warsztatach kamieniarskich Wysockiego na Pradze. Jako robotnik tych warsztatów brał udział w budowaniu tzw. wówczas „trzeciego mostu”, późniejszego mostu Poniatowskiego.

W r. 1912 Rokosowski zostaje aresztowany za udział w demonstracji strajkujących robotników i za obronę czerwonego sztandaru demonstrantów.

Powołany w r. 1914 do wojska carskiego brał udział jako żołnierz w walkach na terenie Polski. Opuszczył kraj wraz z cofającą się armią rosyjską.

Od pierwszej chwili Rewolucji Październikowej — Konstanty Rokosowski, bojownik władzy robotniczej, bierze czynny udział w formowaniu Gwardii Czerwonej, uczestniczy w walkach przeciwko kontrrewolucji i zagranicznej interwencji na Uralu, na Syberii i w Mongolii. W walkach tych wyróżnia się, pod koniec wojny domowej jest już dowódcą pułku kawalerii Czerwonej Armii.

Po zakończeniu wojny domowej Konstanty Rokosowski poświęca się budownictwu i umocnieniu Czerwonej Armii. Studiuje nauki wojskowe, leninowsko-stalinowską naukę o wojnie i o wojsku. Kończy Wyższą Szkołę Kawaleryjską Armii Czerwonej i wyższe kursy akademii sztabu generalnego Czerwonej Armii. W roku 1940 zostaje mianowany generałem-majorem. W r. 1941, w chwili napadu hitlerowskiego na Związek Radziecki, Konstanty Rokosowski jest dowódcą korpusu pancernego.

W toku wojny przeciwko hitlerowskim najeźdźcom Rokosowski odznaczył się jako jeden z najlepszych dowódców Armii Radzieckiej. Dowodził 16 armią, która broniła Moskwę na tzw. „kierunku wołokołamskim”, zimą 1941/42 r. Po klęsce Niemców pod Moskwą objął dowództwo frontu briańskiego. W przeddzień bitwy pod Stalingradem dowodził naczelną Armią Radziecką i powierzyło mu front doński, który od północy uderzył na armie niemieckie pod Stalingradem i odegrał czołową rolę przy zamknięciu armii Paulusa w „kotle” stalingradzkim. Następnie Konstanty Rokosowski wspólnie z marszałkiem artylerii Woronowem dowodził całością wojsk, które dokonały ostatecznej likwidacji otoczonego w Stalingradzie zgrupowania wojsk niemieckich. Dowodził wojskami frontu centralnego, które odparły natarcie niemieckie w bitwie pod Kurskiem latem 1943 r. i następnie, przechodząc do ofensywy, wyzwoliły od hitlerowców północne tereny Ukrainy i doszły do Dniepru. Kierowane przez niego armie były jedną z głównych sił tzw. „operacji białoruskiej” 1944 r., w rezultacie której Armia Radziecka uwolniła od najeźdźców całą Ukrainę, a następnie wyzwoliła ziemie polskie przy zamknięciu armii Paulusa w „kotle” stalingradzkim. Następnie Konstanty Rokosowski wspólnie z marszałkiem artylerii Woronowem dowodził całością wojsk, które dokonały ostatecznej likwidacji otoczonego w Stalingradzie zgrupowania wojsk niemieckich. Dowodził wojskami frontu centralnego, które odparły natarcie niemieckie w bitwie pod Kurskiem latem 1943 r. i następnie, przechodząc do ofensywy, wyzwoliły od hitlerowców północne tereny Ukrainy i doszły do Dniepru. Kierowane przez niego armie były jedną z głównych sił tzw. „operacji białoruskiej” 1944 r., w rezultacie której Armia Radziecka uwolniła od najeźdźców całą Ukrainę, a następnie wyzwoliła ziemie polskie przy zamknięciu armii Paulusa w „kotle” stalingradzkim. Następnie Konstanty Rokosowski wspólnie z marszałkiem artylerii Woronowem dowodził całością wojsk, które dokonały ostatecznej likwidacji otoczonego w Stalingradzie zgrupowania wojsk niemieckich.

Dowodził on następnie drugim frontem białoruskim zimą, 1944/45, kiedy ten front likwidował wojska niemieckie, znajdujące się w Prusach Wschodnich oraz wiosną 1945, kiedy drugi front białoruski przystąpił do sforsowania Odry, zdobył Szczecin i doszedł do Łaby.

Pod dowództwem Marszałka Rokosowskiego walczyła pierwsza armia polska w okresie wyzwolenia Lubelszczyzny i Pragi oraz walczyła pod Studziankami. Pod jego dowództwem walczyła Brygada Pancerna im. Bohaterów Westerplatte, gdy brała udział w wyzwoleniu Torunia, Gdańska i Gdyni.

Marszałek Związku Radzieckiego i Polski Konstanty Rokosowski jest wzorem cnót żołnierskich, kontynuatorem szlachetnej tradycji polskich „żołnierzy wolności”, bojowników „za wolność naszą i waszą”.

Niezwykle prosty i skromny w osobistym obścieniu, posiadał zakazaną sobie miłoścy swych podwładnych nie tylko talentami organizacyjnymi i strategicznymi, lecz również głęboką troską i dbałością o żołnierza, rozumieniem psychiki żołnierskiej.

Konstanty Rokosowski jest nagrodzony dwukrotnie tytułem „Bohatera Związku Radzieckiego”, odznaczony pięciokrotnie Orderem Lenina, sześciokrotnie — Orderem Czerwonego Sztandaru, Orderem Zwycięstwa i innymi najwyższymi orderami radzieckimi oraz szeregiem medali radzieckich. Posiada polskie odznaczenia: „Wirtuti Militari” i kl. Grunwaldu i klasy oraz szereg medali. Otrzymał Order Czerwonego Sztandaru Mongolskiej Republiki Ludowej. Został również odznaczony wysokimi orderami angielskimi, amerykańskimi, francuskimi i duńskimi,

Światowy obóz postępu z Krajem Zwycięskiej Rewolucji na czele wygra bitwę o pokój

Przemówienie członka Biura Politycznego KC PZPR Franciszka Jóźwiaka - Witolda

Na centralnej akademii zorganizowanej w Warszawie ku czci 32 rocznicy Rewolucji Październikowej wygłosił przemówienie członek Biura Politycznego KC PZPR Franciszek Jóźwiak, który zobrazował przełomową rolę Wielkiej Rewolucji Październikowej. Mówca stwierdził na wstępie, że Rewolucja Październikowa zmieniła nie tylko bieg historii narodów carskiej Rosji, ale bieg historii świata.

Mówca cytuje słowa Stalina: „Rewolucja Październikowa zapoczątkowała nową epokę, epokę rewolucji proletariackich w krajach imperializmu, nastąpiła era rewolucji wyzwoleniczych w koloniach i krajach zależnych, era przebudzenia się proletariatu tych krajów, era jego hegemonii w rewolucji... Era trwałości kapitalizmu minęła, unosząc z sobą legendę niezwrzuszalności ładu burżuazyjnego...”

Rewolucja Październikowa — stwierdził mówca — stała się nieprzemijającym zwycięstwem i triumfem wielkiej idei marksizmu-leninizmu. Zatrzeszczała w posadach stary świat kapitalizmu, zdemaskowani zostali jego studzy, agentura burżuazji w ruchu robotniczym — zdradziecka, reformistyczna socjaldemokracja.

„Dlatego — pisał tow. Stalin — era umierania kapitalizmu jest równocześnie erą umierania socjaldemokratyzmu w ruchu robotniczym. Wielkie znaczenie Rewolucji Październikowej polega m. in. na tym, że znamionuje ona niechybne zwycięstwo leninizmu nad socjaldemokratyzmem w światowym ruchu robotniczym”. Związek Radziecki to nie tylko kraj zwycięskiej Rewolucji Październikowej — to źródło wiekowych zwycięstw, jakie gdziekolwiek i kiedykolwiek odąd odniesie klasa robotnicza, to ostoja wolnościowych poczynań i walk międzynarodowej klasy robotniczej i narodów kolonialnych. Wszelkich rewolucji Komunistyczna Partia (bolszewików) stała się nauczycielką i przewodniczką wszystkich robotniczych i komunistycznych partii w świecie. Toteż każde zwycięstwo Związku Radzieckiego, każdy sukces w budwie socjalizmu był i jest zwycięstwem całego międzynarodowego proletariatu. Każde wzmocnienie siły i potęgi Związku Radzieckiego było i jest wzmocnieniem siły mas pracujących świata.

Marks i Engels wzbogacili ludzką o teorię marksizmu. Lenin i Stalin — chorążowie Rewolucji Październikowej —

rozwijając te teorie, wprowadzili ją w życie.

Rewolucja stała się przewrotem we wszystkich dziedzinach życia narodów ZSRR.

W końcu drugie 5-letki produkcja przemysłowa ZSRR wzrosła 8-krotnie w porównaniu z rokiem 1913. Związek Radziecki zajął pod względem produkcji maszyn, drugie miejsce w świecie, a pierwsze w Europie.

Podobnie Wielka Rewolucja dokonała się na wsł radzieckiej. 15 zjazd WKP(b) w 1927 r. przyjął stalinowską politykę kolektywizacji gospodarstwa wiejskiego i przebudowy wsi na podstawach nowoczesnej techniki. W 1940 r. w koczochach i sochozach pracowało już 683 tys. traktorów, 197 tys. kombajnów i 228 tys. samochodów ciężarowych.

Tylko ustroj socjalistyczny potrafił dokonać tak gigantycznych przemian gospodarczych potrafił z kraju na pół feudalnego stworzyć potęgę gospodarczą, techniczną i naukową. Potęga ta potrafiła przeprowadzić zmiany nawet w klimacie. Plan stworzenia barier leśnych na stepowych obszarach 11 razy większych niż Polska to — eszcze jeden konkretny fakt potęgi ustroju socjalistycznego, który zdolny jest wykorzystywać siły przyrody dla walki o dobrobyt narodów radzieckich.

Przypominając ostatni komunikat radziecki o wspaniałym rozmachu produkcji w III kwartale br. — mówca stwierdza, że sukcesy te są jeszcze jednym ostrzeżeniem pod adresem podległych wojennych, którzy niezdolni są objąć swoim ptasim mieszczaiskiem mózgiem potęgę kraju Zwycięskiej Rewolucji Październikowej.

Tow. Stalin sumując wyniki pierwszej 5-letki powiedział:

„Sukcesy 5-letki mobilizują rewolucyjną siłę klasy robotniczej wszystkich krajów przeciw kapitalizmowi — oto fakt niezaprzeczalny”. Wielki Wódz i nauczyciel światowego proletariatu patrzy na każdy sukces władzy radzieckiej, jak na sukces klasy robotniczej wszystkich krajów i to jest właśnie

potęgą proletariackiego internacjonalizmu jakim żyje WKP (b). Niech pamiętają podległe wojenni z Wall Street i City, że sukcesy gospodarcze kraju rad są sukcesami światowego proletariatu — światowego obozu postępu, wolności i pokoju.

Rewolucja Październikowa przyniosła wielkie osiągnięcia na polu kultury, oświaty, nauki. Na gruzach Rosji carów wyrosły narody o nowej socjalistycznej kulturze. Zrodziła się ludzka nowa historia, ludzie jakich nie znała historia, ludzie nowej epoki. Na gruzach niewolniczej pracy zrodziła się socjalistyczna wspólzawodność i nowy styl życia.

To właśnie ten nowy wspaniały człowiek stał się zwycięzcą w drugiej wojnie światowej.

Zwycięstwo to stało się drugim po Rewolucji Październikowej wyłomem w systemie państw kapitalistycznych. Sprawdzą się słowa Stalina, który 5 lat przed wybuchem drugiej wojny światowej powiedział: „I niechaj nie skarcią się na nas panowie burżuje, jeżeli nazajutrz po takiej wojnie nie doliczą się niektórych bliskich sobie rządów, dziś z „Bożej łaski” szczęśliwie panujących”. I nie doliczyli się — na gruzach imperializmu hitlerowskiego, dzięki zwycięstwu ZSRR, zrodziły się kraje demokracji ludowej.

Natychmiast po wojnie imperializm anglo-amerykański wpadł — jak to bywa ze słabymi głowami — w histериę i niepomyślną pierwszej i drugiej wojny światowej zaczął podjudzać do trzeciej. Zaczęło się od podeptania uchwał pozdamskich, następnie zaczęto straszyć bombą atomową, klejono marnym klejem produkcji marshallowskiej pakt atlantyki puszczone w ruch cały aparat szpiegowski — na ochotnika poszli oczywicie prawnicy socjaliści spod znaku Blumów, Mochów, Bevinów, Saragatów — ci sami, o których Lenin mówił, że zawsze staną „po stronie Wersalkyżków przeciw komunardom”. Nie odmówił oczywiście tej zgranej paczce swego błogosławieństwa i pomocy Watykan.

Przypominając wypadki, jakie mają miejsce od wiosny 1948 r. w Jugosławii oraz proces Rajka — mówca wytkazuje, że trockiistwo-konfederalistyczna banda tytówców miała odegrać rolę konia trojańskiego w obozie państw demokracji ludowej, aby je potem oddać na łup imperializmowi amerykańskiemu.

Miało to być wykonane przez wspieranie pravicowców, nacjonalistów i oportunistów w ruchu robotniczym krajów demokracji ludowej, aby rozbić jedną partię i przeciwstawić jej WKP(b). Imperialiści doskonale rozumieją, że sojusz krajów demokracji ludowej ze Związkiem Radzieckim, to gwarancja suwerenności i niepodległości tych krajów. Toteż postawili sobie za cel rozbić tę jedność nie przebijając w środkach. Tylko dzięki czujności i dalekowzroczności WKP (b) zostały na czas pokrzyżowane te zdradzieckie plany.

Zdrada klikki tytowskiej raz jeszcze potwierdziła prawdę nauki marksizmu-leninizmu, że przejście od kapitalizmu do komunizmu to cała epoka historyczna, której najistotniejszym elementem jest zaostrowana walka klasowa. W tej walce klasowej każdy kto stał się przeciwnikiem Związku Radzieckiego musi automatycznie znaleźć się w obozie imperializmu.

Tak jak w latach niewoli hitlerowskiej czy milionów ludzi na całym świecie zwrócone były z ufnością ku Związkowi Radzieckiemu, jako jedynej sile, która potrafi wygrać wojnę dla całego świata — tak dziś oczy milionów ludzi wpatrzonych są w zwycięską ufnością w Związek Radziecki jako w nauczyciela i wodza, który zdolny jest wygrać pokój dla świata.

Jednym z pierwszych dekretoów władzy radzieckiej uchwalonych nazajutrz po zwycięstwie w Rewolucji, był dekret o pokoju. Lenin powiedział wtedy: „Walczymy przeciwko oszustwu rzą-

dów, które mówią o pokoju, a w rzeczywistości prowadzą zaburzone, agresywne wojny”.

Dziś Związek Radziecki na każdym kroku demaskuje oszustwa tych, którzy judzą i podlegają do trzeciej wojny. Rośnie i potężnie obóz demokracji i pokoju. Dołączyła się do tego obozu potężna Ludowa Republika Chińska, której zwycięstwo stało się zwycięstwem imperializmu na Dalekim Wschodzie i jutrzenką swobody dla azjatyckich narodów uciskanych.

Przylączyła się do obozu postępu i pokoju Niemiecka Republika Demokratyczna. Jest to wielki sukces pokojowej polityki Zw. Radzieckiego. Imperializm anglo-amerykański u podwalin swej polityki powojennej położył koncepcję stworzenia z Niemiec zachodnich bazy wypadowej przeciwko ZSRR i krajom demokracji ludowej. Restauracja Niemiec hitlerowskich, imperialistycznych, działających na rozkaz imperializmu amerykańskiego, to główny cel polityki imperialistów amerykańskich i spółki. Ale między rzybnymi życzeniami, a możliwością ich realizacji leży wielka przepaść, która pogłębia się z każdym dniem, dzięki zdecydowanej postawie wszystkich ludzi milujących pokój ze Zw. Radzieckim na czele. Grożąca nową katastrofą wojenną koncepcją imperialistów Związku Radziecki przeciwstawił koncepcję Niemiec jednolitych, pokojowych, demokratycznych. Dzięki konsekwentnemu wykonaniu przez ZSRR uchwał poczdamskich w strefie radzieckiej doszły do głosu postępowe i demokratyczne siły narodu niemieckiego.

Kraj rad, który najwięcej ucierpiał w ostatniej wojnie, który złożył największą ofiarę krwi i męczeństwa w walce z faszyzmem hitlerowskim pierwszy pokazał narodowi niemieckiemu drogę do nowego życia, do postępu i pokoju. Nie jest to polityka zrodzona z potrzeby chwili — jest to konsekwentna stalinowska polityka pokoju, poszanowania suwerenności nowych wojen w Europie, ustanowienia.

Powstanie Niemieckiej Republiki Demokratycznej, po zwycięstwie Chin Ludowych, stało się drugim drugocowym ciosem, zadaniem imperializm anglo-amerykańskim w samym sercu Europy. Historyczne słowa listu Generalissimusa Stalina do prezydenta Piecka obwieściły nową erę w historii ludu niemieckiego, nową erę w historii Europy i świata: „Nie ulega wątpliwości, że istnienie Niemiec demokratycznych i pokojowych, obok istnienia milującego pokój Związku Radzieckiego, wyklucza możliwość nowych wojen w Europie”.

W Niemczech rodzą się nowe, postępowe siły, na których czele stanęła klasa robotnicza, stanęli ofiarni bojownicy sprawy proletariatu — Wilhelm Pieck i Otto Grotewohl, stanęła Socjalistyczna Partia Jedności. Siły te rozpoczęły swą pracę od stwierdzenia historycznej odpowiedzialności, jaka ciąży na narodzie niemieckim za straszliwe zbrodnie hitlerizmu, od zdeklarowania sojuszu ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej, od uznania granicy na Odrze i Nisie za granicę pokoju. Tym to nowym siłom podał rękę Wielki Związek Radziecki i kraje demokracji ludowej i to daje gwarancje, że siły te w Niemczech zwyciężą.

Przechodząc do omówienia stosunków polskich mas pracujących do Rewolucji Październikowej — mówca przypomina, że Polska dwukrotnie odzyskała niepodległość, dzięki zwycięskiej rewolucji. Zdradziecka polityka sanacji, która przez 20 lat sączyła jad nienawiści do ZSRR — nie zdołała osłabić więzów proletariackiego braterstwa między polskimi masami pracującymi a krajem socjalizmu. Więzy te, zrodzone na barykadach 1905 r.

(Ciąg dalszy na str. 3)

Naród polski z radością święci 32 rocznicę Rewolucji Październikowej

(Ciąg dalszy ze str. 1)
Podczas tego święta najlepiej uwydatnia się potężny, stały, triumfalny wzrost sił obozu socjalizmu i demokracji.
„Polska Zjednoczona Partia Robotnicza — cała polska klasa robotnicza, naród polski, święci 32 rocznicę Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej w warunkach nowych, w warunkach stałych sukcesów i zwycięstw.

Święci tę rocznicę nasza partia, która powstała ze zwycięskiej walki o przewyższenie rozbięcia w polskim ruchu robotniczym, a więc z walki ze wszelkimi formami agentur burżuazji w ruchu robotniczym z walki o historyczną i ideologiczną jedność naszej rewolucji z Wielką Rewolucją Październikową.

Święci tę rocznicę polska klasa robotnicza zwycięskim

zakończeniem okresu odbudowy, stając u progów budowy fundamentów socjalizmu w Polsce, mając zapewniony, decydujący warunek budowy socjalizmu: Pomoc i przyjaźń Związku Radzieckiego.

Święci tę rocznicę naród polski — stwierdza dalej mówca — z otuchą patrzący w przyszłość, walczący wspólnie ze Związkiem Radzieckim i innymi narodami o pokój, przekonany, że wzrost siły państwa polskiego jest równocześnie wzrostem siły całego obozu postępu i pokoju a każde zwycięstwo sił obozu postępu i pokoju na świecie jest równocześnie źródłem siły gwarancją bezpieczeństwa i rozkwitu narodu polskiego — tak jak źródłem wszystkich zwycięstw całego obozu wolności i postępu jest zwycięska epoka, Wielka Socjalistyczna Rewolucja Październikowa.

Długo niemiłkami okłaskami przyjmują zgromadzeni

proponując przewodniczącemu akademii powołania do prezydium czołowych zasłużonych działaczy politycznych i społecznych przedstawicieli świata nauki i sztuki oraz przewodników pracy.

Przewodniczący poprosił również o zajęcie miejsca w prezydium ambasadora ZSRR Wiktora Lebediewa.

W głęboką ciszę padają pierwsze słowa przemówienia członka Biura Politycznego KC PZPR — Franciszka Jóźwiaka - Witolda. Raz po raz zrywają się gorące okłaski gdy mówca obrazuje przełomową dla ludności rolę Wielkiej Rewolucji.

Gdy mówca kończąc swój wnikliwy referat wznosi okrzyki na cześć wodza światowego obozu pokoju i postępu Józefa Stalina, przewodniczącego PZPR — Prezydenta Bolesława Bieruta, na cześć Związku Radzieckiego i przyjaźni polsko-

radzieckiej — wybuchają długo niemiłkający entuzjazm, który przeradza się w potężny śpiew bojowej pieśni proletariatu — „Międzynarodówki”.

Nadzwyczaj serdecznie przyjmują zgromadzeni wstępującego na trybunę ambasadora ZSRR Wiktora Lebediewa, którego słowa przerywane są wielokrotnie burzliwymi okłaskami.

Gdy mówca kończy swe przemówienie znów wybuchają okłaski i na cześć Związku Radzieckiego i Generalissimusa Stalina, po czym rozbrzmiewają dźwięki hymnu Związku Radzieckiego.

W części artystycznej akademii gorący aplauz obecnych budziły popisy Państwowego Zespołu Tańca Ludowego Gruzjińskiej SRR, występ laureatów konkursu chopinowskiego Haliny Czerny-Stefańskiej, recytacje poezji Majakowskiego, w wykonaniu Krasnowieckiego i Kaczmarskiego oraz koncert orkiestry i chóru domu Wojska Polskiego.

Cały naród uczci 70-lecie urodzin Wielkiego Przyjaciela Polski Józefa Stalina

WARSZAWA (PAP). Władze naczelne Stronnictwa Ludowego, Polskiego Stronnictwa Ludowego, Stronnictwa Demokratycznego, Stronnictwa Pracy, Centralnej Rady Związków Zawodowych, Związku Samopomocy Chłopskiej, Związku Młodzieży Polskiej, Ligi Kobiet, Związku Bojowników o Wolność i Demokrację — przyłączają się do inicjatywy Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w sprawie obchodu 70-lecia urodzin Józefa Stalina i powołują wspólnie do życia ogólnokrajowy Komitet Obchodu pod przewodnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej Bolesława Bieruta.

Obchód 70-lecia urodzin Józefa Stalina winien w Polsce objąć wielomilionowe

głównie jako genialnego myśliciela i niezłomnego rewolucjonisty, walczącego z wyży-

rzęse ludzi pracy — robotników, chłopów i inteligencję — winien świadczyć w pełni wielką rolę Józefa Stalina i jego historyczne zasłu-

giem społecznym i uciskiem narodowym, wielkiego budowniczego socjalizmu, organizatora zwycięstwa nad hitleryzmem, wielkiego przyja-

Masy pracujące całego świata uczciły 32 rocznicę Rewolucji Październikowej

MOSKWA (PAP). Odświętnie udekorowana, tonąca w czerwieni i blasku wita stolica Związku Radzieckiego 32 rocznicę Wielkiej Rewolucji Październikowej. Wieża Kremłu jarzą się tysiącem światł. Z gmachów na Placu Czerwonym zwisają godła 16 republik związkowych. Liczne transparenty, na których widnieją słowa serdecznej przyjaźni dla wszystkich miłujących wolność narodów podkreślają ogólnie światowe znaczenie nadchodzącego święta.

Na głównej magistrali moskiewskiej po obu stronach ulicy Gorkiego widać portrety czołowych mężów stanu krajów demokracji ludowej oraz portrety przywódców partii komunistycznych wielu krajów świata.

W Moskwie odbywały się uroczyste akademie w zakładach pracy. Szczególnie podniosły nastrój panował na uroczystym zebraniu załogi moskiewskich zakładów samochodowych imienia Stalina (ZIS), dla których święto 7 listopada zbiega się z 25 rocznicą istnienia zakładów.

Do obchodu święta rewolucji październikowej przygotowują się wszystkie miasta radzieckie. W Leningradzie w odświętnym szeregach ustawili się na brzegach Nowy jednostki bojowe marynarki bałtyckiej. Na wprost gmachu admiralicji — zastępy w bezruchu legendarny krawężnik „Aurora”, który gości na swym pokładzie marynarzy i oficerów, walczących na tym okręcie w październiku 1917 roku.

PEKIN (PAP). Agencja Sinhua donosi, że Chiny Ludowe uroczystie obchodzą 32 rocznicę Wielkiej Rewolucji Październikowej. W wyzwolonym przez Armię Ludową kraju odbywają się wiece i uroczyste akademie.

Towarzystwo Przyjaźni Chińsko-Radzieckiej organizuje pokaz filmów radzieckich oraz referaty o znaczeniu Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej.

BERLIN (PAP). W wigilię 32 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej odbyło się w Berlinie przyjęcie zorganizowane przez Towarzystwo Przyjaźni Niemiecko-Radzieckiej. Na przyjęciu obecni byli: pre-

zydent Niemieckiej Republiki Demokratycznej Wilhelm Pieck, oraz członkowie rządu z premierem Grotewohlem na czele.

Stronę radziecką reprezentował szef misji dyplomatycznej w Niemieckiej Republice Demokratycznej — ambasador Puszkyn oraz pracownicy misji. Obecni byli również szefowie i członkowie misji państw demokracji ludowej.

WIEDEN (PAP). Postępowa opinia publiczna Austrii uroczystie wita 32 rocznicę Wielkiej Rewolucji Październikowej. W wielu zakładach przemysłowych Wiednia odbywają się akademie i wiece poświęcone tej pamiętnej dacie. W stolicy Austrii odbyła się uroczysta konferencja nauczycieli, w której brało udział około 1000 osób. Po wysłuchaniu referatu zebrani obejrzeli film radziecki „Lenin”.

OTTAWA (PAP). Wydawnictwo kanadyjskie „Progress Book Service” wydało z okazji 32 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej popularną broszurę o Związku Radzieckim zatytułowaną: „Kraj bez kapitalistów — 32 lata ZSRR”.

OSŁO (PAP). Stołeczna organizacja Norweskiej Partii Komunistycznej zorganizowała w Oslo uroczystą akademię z okazji 32 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej. Jak donosi prasa, wypełniona po brzegi sala wysłuchała referatu przewodniczącego partii komunistycznej Levliena.

GENEWA (PAP). Z inicjatywą „Partii Pracy” w Genewie, Lozannie, Bazylei i innych miastach Szwajcarii odbywają się uroczyste akademie dla uczczenia 32 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej.

ciela Polski, wódza światowego obozu pokoju, demokracji i postępu.

Imię Stalina na wieki jest związane z wielkim dziełem wyzwolenia Polski z niewoli hitlerowskiej i z oparciem silnej, kwitnącej, niepodległej Polski o przyjaźń z narodami Związku Radzieckiego i o granice pokoju na Odrze i Nisli.

Znajomość życia i walki Józefa Stalina, jego decydującego wkładu do historycznego przełomu w stosunkach między narodem polskim a narodem rosyjskim, ukraińskim i białoruskim do utrwalenia i pogłębienia wieczystej braterskiej przyjaźni między Związkiem Radzieckim a Polską, do sprawy pokoju i niepodległości — winna stać się powszechną wśród ludzi pracy w Polsce.

Ogólnokrajowy Komitet Obchodu 70-lecia urodzin Józefa Stalina ukonstytuował się w składzie następującym:

PRZEWODNICZĄCY KOMITETU:

Prezydent RP — Przewodniczący Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej — Bolesław Bierut.

CZŁONKOWIE KOMITETU

Władysław Kowalski — marszałek Sejmu, Roman Zambrowski — wicemarszałek Sejmu, Józef Cyrankiewicz — prezes Rady Ministrów, Hilary Minc — wiceprezes Rady Ministrów, Antoni Korzycki — wiceprezes Rady Ministrów, Jakub Berman — podsekretarz Stanu w Prezydium Rady Ministrów, Aleksander Zawadzki — przewodniczący CRZZ, Franciszek Jóźwiak — prezes Zarządu Związku Bojowników o Wolność i Demokrację, Michał Żymierski — marszałek Polski, Edward Ochab — I wiceminister Obrony Narodowej, Zygmunt Modzelewski — minister spraw zagranicznych, Stanisław Skrzyszewski — minister oświaty, Wincenty Baranowski — prezes SL, Józef Niecko — prezes PSL, Waław Barcikowski — prezes SD, Tadeusz Michejda — prezes Str. Pracy, Henryk Świątkowski — prezes TPPR, Władysław Matwin — prezes ZMP, Stefan Ignar — prezes ZSCH, Irena Sztachelska — przewodnicząca Ligi Kobiet, Karol Kuryluk — prezes Związku Stowarzyszeń Artystycznych, Jan Dembowski — przewodniczący Komitetu Obróńców Pokoju, budowniczy Polski Ludowej.

Nowe władze Zw. Zaw. Pracowników Poczty i Tel.

6 bm. w sali Domu Poczto-wca w Poznaniu, odbył się III zjazd okręgowy delegatów kół miejscowych Zw. Zaw. Pracowników Poczty i Tel.

Na zjeździe obecni byli przedstawiciele Zarządu Głównego Związku ob. ob. Gniewal i Bogdan. KW PZPR reprezentował ob. Węclawek, KW SD — prof. Sobaszyk, ORZZ — ob. ob. Kujawa i Lubiniński. Z ramienia Okr. Dyrekcji na zebraniu obecny był dyr. Kostro. W wyniku obrad wybrano nowy zarząd, w skład którego weszli: przewodniczący — Jatoszyński, wiceprzewodniczący — Sznajder, Lisiecki i Stochaj, Sekretarze: Werwiński i Knobel, skarbnik — Podbielski. Komisja Rewizyjna — Frowerk Kwiatkowski, Klemportowa Kończal, Zjawna. Sąd koleżeński stanowią: Skotarek, Wagner, Nowakowski i Walczakówna.

wej: Franciszek Apryas — górnik, przewodnik pracy, Wanda Gościmińska — włóknianka, przewodnicząca pracy, Ksawery Dunikowski — rzeźbiarz, Franciszek Fiedler — redaktor „Nowych Drog”, Michał Krajewski — pisarz, Stanisław Mazur — rolnik, Balcerzakowa — przewodnicząca pracy — włóknianka, Magdalena Figur — traktoryzka — brygadierka PGR, woj. gdańskie, Antoni Sójka — rolnik, przew. Spółdz. Produkcyjnej w Wilkowicach, Maciej Wawrzyszczuk — rolnik, przew. Spółdz. Produkcyjnej w Kaden-cu, Hajduk — górnik, przewodnik pracy, Kuderski — robotnik, kierownik grupy „Czerwona Trzebina”, Michał Kuliński — hutnik — przewodnik pracy „Huta Bankowa”, Edward Paduch — robotnik budowl., przewodnik pracy — Warszawa, Soldek — robotnik stoczniowy, przewodnik pracy, Michalski — maszynista parowozowni — Piotrków, przewodnik pracy, Terpilakowa — włóknianka — przewodnicząca pracy, Franciszka Sobkowa — woj. rzeszowskie, działaczka wiejska, Piotr Majczak — woj. kieleckie — rolnik, Wacław Woźniak — woj. szczecińskie — rolnik, Łucjan Rudnicki — literat — laureat Państwowej Nagrody Literackiej, Bolesław Woytowicz — kompozytor — laureat Państw. Nagrody Muzycznej, Leon Schiller — dyr. teatru — laureat Państw. Nagrody Teatralnej, Leon Kruczkowski — prezes Związku Literatów, Władysław Broniewski — poeta, Julian Tuwim — poeta, Zofia Nałkowska — pisarka — prof. Stanisław Mazur — matematyk — laureat Państw. Nagrody Naukowej, prof. Huber — laureat Państw. Nagrody Naukowej, Franciszek Strynkiewicz — rektor Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, Teodor Marchlewski — rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, prof. Chalasiński — rektor Uniwersytetu w Łodzi, prof. Kulczyński — rektor Uniwersytetu we Wrocławiu.

Światowy obóz postępu wygra bitwę o pokój

(Dokńczenie przemówienia gen. Witolda)

(Ciąg dalszy ze str. 2)

zadzierzgnięte w dnach Rewolucji Październikowej między rewolucjonistami SDKP i L i bolszewikami, i umacnianie w ofiarnej walce polskich komunistów i chłopów — znalazły głęboki wyraz w braterskiej przyjaźni scementowanej na wieki krwią wspólnie przelaną w ostatniej wojnie. Mówca przypomina tu imiona płomien-nych rewolucjonistów polskich i radzieckich: Feliksa Dzierżyńskiego, Juliana Marchlewskiego, a w ostatniej wojnie Karola Świerczewskiego i Konstantego Rokosowskiego — imiona Polaków — rewolucjonistów kochających równie płomienne swój kraj rodzinny, jak i kraj socjalizmu.

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza zrodziła się w ogniu walki o jedność klasy robotniczej, o wielkie ideały marksizmu-leninizmu, w walce z wrogiem demokracji ludowej i socjalizmu, z odchyleniami prawicowo-nacjonalistycznymi, usiłującymi osłabić szereg partyjne i naszą braterską więź z przewodniczką wszystkich robotniczych i komunistycznych partii — Wszechzwiązkową Komunistyczną Partią (bolszewików).

Nie jest bowiem przypadkiem, że wróg klasowy, że imperializm, czyhający na wolność ludów upatrjuje zawsze tam, gdzie czuje zapach nacjonalizmu, oportunistów, że na nosicielach wszelkich odchyłań pravicowo-nacjonalistycznych chce budować rozbiście klasy robotniczej, rozbiście partii, a więc oderwanie od sojuszu z WKP (b), ze Związkiem Radzieckim.

Wszelkie próby siły reakcji w celu rozpętania nowej wojny zakończą się ostateczną katastrofą kapitalizmu

Uroczysta akademie w Moskwie ku czci XXXII rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej

MOSKWA (PAP). 6 listopada wieczorem odbyła się w Wielkim Teatrze w Moskwie tradycyjna uroczysta akademie z okazji 32 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej z udziałem członków Moskiewskiej Rady Delegatów pracujących, przedstawicieli organizacji partyjnych i społecznych oraz Armii Radzieckiej.

Na sali obecni byli akredytowani w Moskwie przedstawiciele dyplomatycy i korespondenci zagraniczni.

W prezydium akademii zasiadli: wicepremier Mołotow, sekretarz KC WKP (b) Malenkow, wicepremierzy Beria, Woroszyłow, Kaganowicz, Bułganin, przewodniczący Prezydium Rady Najwyższej ZSRR Szwernik, przewodniczący Moskiewskiej Rady Delegatów, sekretarz moskiewskiego komitetu WKP (b) Popow i inni działacze partyjni.

Wśród powszechnej owacji wybrano prezydium honorowe akademii z Generalissimusem Stalinem na czele.

Referat poświęcony 32 rocznicy Rewolucji Październikowej wygłosił sekretarz KC WKP (b) Malenkow.

W sali Wielkiego Teatru wybuchła potężna owacja, gdy Malenkow mówił o imponujących sukcesach gospodarczych Związku Radzieckiego, którego przemysł osiągnął poziom produkcji, przewidzianej na rok 1950, o sukcesach Polski, Czechosłowacji, Bułgarii, Rumunii, Węgier i Albanii, które wkroczyły na drogę budowy socjalizmu, o zwycięstwie wielkiego narodu chińskiego, który pod kierownictwem Komunistycznej Partii utworzył Chińską Republikę Ludową, o historycznym znaczeniu powstania Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Cała sala owacyjnie oklaskiwała mówcę, gdy ostrzegł podlegaczy wojennych, by pamiętali, że podobnie, jak roz-

pętana przez kapitalistów pierwsza wojna światowa pociągnęła za sobą zwycięstwo Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej. Podobnie jak rozpętana przez imperialistów druga wojna światowa zakończyła się oderwaniem od kapitalizmu szeregu krajów i ustanowieniem w nich ustroju ludowej demokracji — tak i próba rozpętania przez nich trzeciej wojny skończy się katastrofą ustroju kapitalistycznego na całym świecie.

Za każdym razem, gdy mówca wspominał imię Stalina wybuchła potężna owacja na cześć genialnego wodza narodu radzieckiego i całej postępowej ludzkości.

Uczestnicy akademii wystosowali list powitalny do Generalissimusa Stalina.

Po części oficjalnej odbył się wielki koncert.

Faszyści greccy budują nowe obozy śmierci

SOFIA (PAP). Rozgłoszona Wolnej Grecji donosi, że monarcho-faszystowski sztab generalny wręczył ministrowi wojny Kanellopolosowi statut organizacyjny obozów koncentracyjnych, których celem — według terminologii urzędowej — ma być „reedukacja” demokratów greckich. W opracowaniu „statutu” wzięli udział komendanci już istniejących obozów koncentracyjnych jak również przedstawiciele misji wojskowych USA i Wielkiej Bry-

tanii. Mówca, milionów ludzi uciskanych, sponiewieranych i gniebionych przez imperializm, czarnych i białych, mężczyzn i kobiet, wierzących i niewierzących zwrócone są w stronę kraju socjalizmu i zawsze znajdują w nim pomoc, naukę, otuchę, kierunek marszu.

W czasie minionej wojny bohaterowie Moskwy, Stalingradu i Leningradu zagrzewali ludy, jęczące pod butem faszyzmu hitlerowskiego do walki o niepodległość i wolność, i nie tylko zagrzewali — bohaterstwem i krwią swą okupili wolność ludów!

Dziś narody radzieckie zagrzewają miliony ludzi, jęczących pod butem imperializmu amerykańskiego do walki o pokój, o sprawiedliwość społeczną. Wiemy, jesteśmy pewni, że kraj zwycięskiej Rewolucji Październikowej, że wódz światowego proletariatu wielki Stalin na czele obozu postępu i pokoju wygra bitwę o pokój, o szczęście milionów ludzi pracy!

Niech żyje wódz kraju zwycięskiej Rewolucji Październikowej, wielki przyjaciel Polski — tow. Stalin!

Niech żyje Związek Radziecki, ostoja postępu, wolności i pokoju!

Niech żyje pierwszy obywatel, Prezydent Polski — Bolesław Bierut!

Niech żyje i krzepnie nasza braterska przyjaźń ze Związkiem Radzieckim, gwarancją naszej suwerenności i niepodległości!

Nie tylko w Tygodniu Zdrowia

Po każdej akcji uświadamiającej powinniśmy pozostać trwały ślad, który by nie ginął wraz z jej zakończeniem, ale przypominał ludziom o poruszonej kwestii, trzymał ich dłużej z nim w kontakcie.

Konkretnie myśliśmy w tej chwili o Tygodniu Zdrowia. Był, minął, zdażyliśmy o nim zapomnieć. Coś nam się jeszcze snuje po głowie o jakimś wykładzie, wystawie, czy ambulansie, no ale przecież — z lekarzami mamy do czynienia, gdyż są przeważnie na miejscu, a jak nie, to w pobliskim miasteczku. Otóż właśnie takie nasze „myślenie” wcale nie jest szkodliwe. Bo lekarzom i pielęgniarkom wyjazdy ambulansów wskazywały, że sprawa zdrowia, sprawa osobistej higieny wygląda w wielu wypadkach katastroficznie. Nieraz dlatego, że brak pomocy lekarskiej na miejscu, ale wielokrotnie z przyczyn własnego lenistwa, obojętności i nieświadomości.

Chodzi więc o to, aby nie tylko w Tygodniu Zdrowia dbać o wszystko co się z tym zdrowiem wiąże. Żeby stałe myśleć o właściwej opiece, to znaczy gdy coś dolega zga-

sząć się do lekarza, żeby dbać o higienę. Żeby wreszcie po miasteczkach, a jeśli się da — to i po wsiach zorganizować na własną rękę od czasu do czasu jakiś popularny wykład. Poprosić pielęgniarke czy lekarza. Czas się na pewno znajdzie, szczególnie w długie, jesienne wieczory. Można w gronie znajomych ustalić temat, choćby w przybliżeniu. Czasem nie trzeba nawet lekarza ani pielęgniarke — wystarczy nauczyciel.

Można również całkiem tanio nabyć popularne, przystępne, a pisane przez fachowców książeczki z podręcznej biblioteczki zdrowia, bodajże po 120 zł za tomik. Są i tańsze z innych wydawnictw. Czyta się łatwo, filozofii tam nie ma, a na ich podstawie można opracować pogadankę dla otoczenia, które w ogóle o tych sprawach ma słabe pojęcie. A już po takiej gawędzie wywiąże się ciekawa dyskusja?

Pamiętajmy więc o nowym hasle: nie tylko w Tygodniu Zdrowia. Pamiętajmy i — zabierzmy się do jego praktycznej realizacji.

Stes.

Samopomoc Chłopska posiada szkołę lecz... pozostawiła ją własnemu losowi

W obecnym ustroju Polski Ludowej nauka jest dostępna dla wszystkich bez wyjątku. Wielu jest takich, którym albo wojna przeszkodziła, albo przedwojenne warunki uniemożliwiły zdobycie wiedzy, cenzuru naukowe, a tym samym awansu społecznego. Dłóż więc ci ludzie młodzi i starsi uzupełniają swe wiadomości.

Od 4 lat istnieje już w Kole Gimnazjum i Liceum Włocławskie dla Dorosłych Samopomocy Chłopskiej i do tej szkoły po całodzienniej pracy spieszą ludzie po naukę. W szkole jest 120 słuchaczy na 6 semestrach, w 75 procentach są to synowie robotników i chłopów. Spośród nich 30 procent należało do zwolnić częściowo

lub całkowicie od opłat czesnego, ale gimnazjum boryka się z dużymi trudnościami finansowymi. Zdawało by się, że Samopomoc Chłopska powinna się specjalnie interesować swą szkołą, a tymczasem ani ona, ani żadne inne władze miejscowe nie przejawiają troski o rozwój szkoły i zapewnienie jej wychowankom odpowiednich warunków nauki.

Gimnazjum i Lic. Włocławskie wypuściło już pokaźny poczet maturzystów. Ma już swoją tradycję. Jest to ważna placówka, której należy pomóc materialnie. Piśszemy to głównie pod adresem władz centralnych Samopomocy Chłopskiej, jako prawnego właściciela szkoły. (g)

ZE SPORTU

Mecz bokserski

KS Związkowiec (Szamotuły) — KS Spójnia (Poznań) 8:8

W Szamotulach odbył się ciekawy mecz bokserski o mistrzostwo klasy A pomiędzy Spójnią (Poznań) a miejscowym Związkowcem. Zawody wzbudziły duże zainteresowanie wśród sympatyków sportu pięścierskiego. Szamotulanie oddali 4 punkty walkowerem — w półśredniej, i w półciężkiej. W ringu sędziował bardzo do-

brze ob. Gajny, na punkty Szczerkowski.

Przebieg walk: w muszej St. Balcerczyk (Z) zwyciężył na punkty Landeckiego (Sp.), w koguciej Brzostki (Z) po ładnej walce mając zdecydowaną przewagę w drugim starciu, zmusił do poddania się Anioła (Sp.), w piórkowej M. Balcerczyk (Z) walczył tym razem słabo i poddał się w 3 starciu Majewskiemu (Sp.), w lekkiej Stachowiak (Z) dzielnie stawiał czoło Sikorskiemu (Sp.) przegrywając minimalnie na punkty, w półśredniej Kiełpiński (Z) wskutek nadwagi oddał punkty Machmarowi (Sp.) — w walce towarzyskiej przegrał minimalnie, w średniej Krause (Z) rozstrzygnął walkę błyskawicznie, zmuszając w pierwszym starciu zawodnika Spójni — Poleczyka do poddania się, w wadze półciężkiej Bednarz (Sp.) z braku przeciwnika zdobył punkty bez walki, a w ciężkiej Jędrzyk (Z) miał miążdzącą przewagę nad Muchą Aleksandrem (Sp.). W drugiej rundzie, zawodnik Spójni wyczerpany walką, poddał się. (fk)

Mistrz Polski dostał lanie...

Waria Kolejarska 46:44

Pierwszy mecz o mistrzostwo ligi koszykowej pomiędzy miejscowymi rywalami Warią i Kolejarską zakończył się wynikiem najbardziej niespodziewanym.

Młody zespół Warty wniósł do gry nie tylko wielką bojowość, lecz przewyższał swego przeciwnika szybkością, kondycją i taktyką. Po zmianie stron Kolejarsze nawiązała równorzędną walkę. Dosłownie w ostatnich sekundach, piękny rzut Szarego zapewnił Warcie zwycięstwo i zdobycie pierwszego punktu.

Cała piątka Warty zagrała doskonale, nie zawiedli również rezerwowi Szymura i Orlikowski. Drużyna Kolejarska zagrała pierwszą część meczu słabo i dopiero wejście młodego Bayera i Fenglerskiego pozwoliło Kolejarszom wyrównać grę.

Punkty dla zwycięskiego zespołu zdobyli: Dylewicz 17, Szary 12, Rett 10, Dziąg 4, Szymura 2 oraz Orlikowski 1. Błzelcami dla Kolejarsza byli: Grzechowiak 12, Kasprzak 8, Kolańczewski 7, Fenglerski 6, Jarczyński i Bayer po 4 oraz Ło 3.

Koszykówka

Wisła — AZS (Kraków) 34:11 (8)

Włókniarz (Łódź) — Spójnia (Łódź) 69:68 (32:39).

AZS (W-wa) — Kolejarsz (Ostrów) 46:14 (21:2).

HOKEJ NA LODZIE

Reprezentacja Ołomuńca — Legia (W-wa) 6:2 (1:1, 2:0, 3:1)

LIGA BOKSERSKA

Gwardia (Gdańsk) — Stal (Kat.) 10:6

Gwardia (W-wa) — Zjednoczeni (Bg) 16:0 w. o.; mecz towarzyski 12:4.

Kolejarsz (Gd) — Związkowiec (Łódź) 9:7.

Jak postępować, aby uniknąć pożaru?

Pisaliśmy już o placze pożarów w naszym województwie, o konieczności ich energicznego zwalczania, wreszcie o lekko-myślności wielu obywateli, którzy nie zdają sobie sprawy z nienależytego zabezpieczenia swych budynków lub też ułatwiają nieświadomie powstanie pożaru.

Warto więc z kolei przypomnieć pewne zasadnicze przepisy ochronne, które obowiązują nas wszystkich odnośnie zapobiegania pożarom. Przede wszystkim nie powinno się na strychach budynków mieszkalnych czy budynków użyteczności publicznej przechowywać materiałów łatwopalnych (słomy, trawy morskiej, drzewa itp.). Tam zaś, gdzie umieszcza się różne przedmioty w częściach nie przeznaczonych do zamieszkania trzeba je tak ulokować, aby można je było, w razie potrzeby szybko przenieść gdzie indziej.

Nie można materiałów opałowych, takich jak drzewo, torf i węgiel trzymać w miejscach nieodpowiednich. Do tego celu służą piwnice murowane, albo specjalne budynki gospodarcze. Papiół, albo żarzące się węgle muszą być zawsze złożone w niewyrotnych naczyniach, z niepalnego materiału i to szczelnie zamkniętych. Skoro wysypimy je do naczynia, powinniśmy zaraz dokładnie wygasić. Nie można w żaden sposób zostawiać naczyni z popiołem na poddaszu, tam, gdzie podłoga nie jest ogniotrwała, lub w pobliżu łatwopalnych materiałów. Warto również zapamiętać, że poza budynkami można składać papiół tylko do

specjalnych, zamkniętych zbiorników z materiału ognioodpornego, w odległości najmniej 3 metrów od budynków ogniotrwałych, a 6 m od budynków nieogniotrwałych.

Takie rzeczy jak nafta, benzyna, materiały wybuchowe, powinny znajdować się poza zakładami przemysłowymi i z dala od wszelkich palenisk. Niektóre materiały (np. olej, karbid) muszą być przechowywane w sposób specjalny.

Nie wolno tępić robactwa w stajniach, oborach, chlewniach, czy też tam, gdzie są materiały łatwopalne, za pomocą ognia, tak samo nie wolno opryskiwać ścian piwnicy łatwopalnymi! Stolarze, kołodziejnie nie mogą (pod karą!) przetrzymywać w swych warsztatach wiórów, trocin, odpadków. Większe ilości tych odpadków składać trzeba pod gołym niebem w należytej odległości od nieogniotrwałych budynków i przedmiotów palnych. Przed zamknięciem każdej pracowni, w której pali się ogień, należy go dokładnie wygasić, jeśli są jakiegokolwiek rodzaju oliwy, trzeba je usunąć.

Jeśli zostawimy wapno palone (ponad 5 kw) bez przykrycia — to co najmniej o 3 m od budynków nieogniotrwałych i łatwopalnych materiałów.

Wszelkie stopy drzewa, chrustu itp. muszą się znajdować w pewnej odległości od budynków nieogniotrwałych i budulca. Specjalne szczegółowe przepisy dotyczą: stogów, stert, kop słomy, zbóż, siana itp. Ważny dla gospodyni jest przepis, zabraniający suszenia bielizny, odzieży na rurach czy kanałach dymowych i przy piecach. Nie wolno też gromadzić materiałów opałowych ponad dzienne zapotrzebowanie w pomieszczeniach, gdzie paruje się paszę i piecze chleb.

Trudno w jednym artykule informacyjnym wyczerpać wszystkie interesujące mieszkańców wsi i miast przepisy.

Pozostają jeszcze bowiem takie, jak należyte zabezpieczenie stropów na poddaszach, pieców i kominów, odpowiedzialność urzędników, suszarni, wędzarni i parników, aktualne instrukcje obchodzenia się z piecami gazowymi, elektrycznymi, grzejnikami, żelazkami, paleniami tytoniu, obchodzenie z ogniem i światłem oraz przepisy dla zakładów pracy. Wszędzie trzeba jednak zachować daleko idące środki ostrożności. St. S.

Średzkie Zakł. Włókiennicze wykonały roczny plan produkcji

W dniu 2 listopada br. Zakład W. I. w Środzie (daw. Tkalnia w Środzie) należący do Państw. Przemysłu Miejskowego — wykonał przedterminowo plan produkcji na rok bieżący. Ogólna wartość produkcji w roku bież. wynosi 102 miliony 349 tys. zł.

Wyniki te zawdzięczać należy współzawodnictwu, racjonalizatorstwu a przede wszystkim wysokiemu uświadomieniu obywatelskiemu zatrudnionych robotników.

Należy wspomnieć, że w roku 1945 tak zabudowania fabryczne jak i urządzenia Zakładu zostały całkowicie zniszczone przez uciekającego wroga hitlerowskiego. Dzięki wytrwałości kilkunastu robotników, Zakład odbudowano i w chwili obecnej zatrudnia 85 pracowników. (pr)

Czy nos dla tabakierki, czy tabakierka dla nosa

W Zarach rozwija się bardzo szybko przy ul. Dworcowej piekarnia i cukiernia pod firmą T. Komar. Rozwijałaby się ona niewątpliwie jeszcze lepiej, gdyby sprzedawczyń była wobec klienteli bardziej uprzejma, i., gdyby pieczywo było lepsze i tańsze. Dziwimy się, że Delegatura Komisji Specjalnej nie zainteresowała się jeszcze tym sklepem. Przecież nie nos dla tabakierki, lecz tabakierka dla nosa. (wt)

Rekordzistka „Chimera”

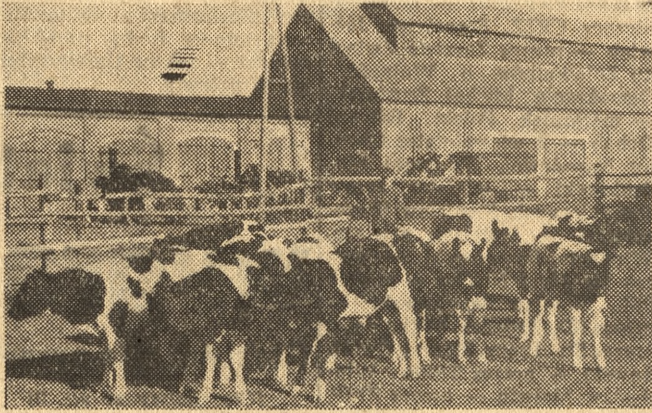
daje 6.248 litrów mleka rocznie

Zakłady Przemysłowo-Rolne Kłęka w pow. jarocińskim (woj. poznańskie) aczkolwiek nastawione są przede wszystkim na produkcję surowców dla przemysłu farmaceutycznego, to jednakże nie zamierzają też innych działów produkcji. Między innymi rozwinięta jest tu również hodowla bydła rasy holenderskiej czyli nizinnej.

276 krów mlecznych dało przeciętnie po 3.467 litrów mleka rocznie o zawartości 3,15% tłuszczu, czyli od każ-

dej krowy osiągnięto 109,8 kg tłuszczu.

Obory w Zakładach Przemysłowo-Rolnych — Kłęka posiadają również krowę — rekordzistkę „Chimerę” (folwark Chocicza), która dała 6.248 litrów mleka rocznie o zawartości 183,16 kg tłuszczu. Mleko przerabia się we własnej mleczarni parowej na masło. Uboczną produkcją mleczarni (z mleka odtuszczonego) stanowi kazeina kwasowa używana do wyrobu mas plastycznych. (pl)

Piękne stadko młodzieży rasy nizinnej w majątku Kłęka, pow. Jarocin

Walka z przestępczością nieletnich to sprawa całego społeczeństwa

Zrozumiałym jest, iż w interesie Państwa leży, aby w pierwszym rzędzie jednostkę przestępczą przywieźć na drogę poprawy. W tym też kierunku idą ogólne zamierzenia. W stosunku do przestępców nieletnich moment poprawy i wychowania odgrywa wyłączną rolę. Do tego służy szereg środków, którymi dzisiaj rozporządza sądownictwo dla nieletnich.

Dawniej sprawy nieletnich przestępców rozpatrywane były przez sądy zwykłe. Każdy sędzia nie zawsze był — pomimo swych wiadomości, zdolności i nawet szczerych chęci — pedagogiem i psychologiem i nie zawsze mógł wczuć się w psychikę dziecka przestępczego, nikt zresztą tego od niego nie wymagał.

Powstałe obecnie sądy dla nieletnich kierowane są przez sędziów, znających życie i psychikę dziecka, w szczególności dziecka przestępczego, warunki środowiskowe, powodujące przestępczość nieletnich i w tym kierunku posiadający odpowiednie przeszkolenie i przygotowanie.

Sądy dla nieletnich rozpatrują sprawy z udziałem ław-

ników. Ławnicy ci to doborowi czynnik społeczny, to jednostki posiadające odpowiednią znajomość warunków środowiskowych, z których wywodzą się przestępcy nieletni, to jednostki posiadające odpowiednie przygotowanie pedagogiczne, psychologiczne i społeczne. Ławnicy stanowią powołanie sądu ze społeczeństwem, reprezentując opinię społeczną i ponosząc współodpowiedzialność za losy dziecka. Każdy obywatel wyznaczony na to zaszczytne stanowisko winien traktować pełnienie obowiązków ławnika dla nieletnich jako wyróżnienie społeczne.

Równolegle z powstaniem sądów dla nieletnich powstają również instytucje z nimi związane a mianowicie izby zatrzymań i schroniska, które będą istniały zasadniczo przy każdym sądzie dla nieletnich.

Izba zatrzymań przewidziana jako punkt zatrzymania i jako punkt etapowy prowadzona jest przez organa milicyjne. Umieszczani w niej nieletni przestępcy, poddani są w pierwszym rzędzie czynnościom wchodzącym w zakres opieki ogólnej.

Nieletniego przestępcę do lat 17 tymczasowo umieszcza się w schronisku. Aresztowany dawniej przebywał on do czasu rozprawy w więzieniu razem z dorosłymi. O szkodliwości stąd wynikającej dla nieletniego nie trzeba się rozwodzić. Warto tylko zaznaczyć, że przebywanie w więzieniu było dla nieletniego wyższą szkołą przestępczą. Schroniska dla nieletnich prowadzone są przez władze oświatowe. Pensjonariusz tam przebywający — do czasu ostatecznego rozpoznania sprawy — poddany jest opiece lekarskiej, naukowej wychowawczej i psychologicznej.

W stosunku do nieletnich do lat 13 sąd stosuje wyłącznie środki wychowawcze: upomnienie, oddanie pod dozór odpowiedzialny rodzicom, dotychczasowym opiekunom lub specjalnemu kuratorowi, albo umieszczenie w zakładzie wychowawczym. W stosunku do nieletnich od 13 do 17 lat, sąd stosuje środki wychowawcze, jeśli nieletni popełnił czyn bez rozeznania, w przeciwnym zaś razie skazuje go na umieszczenie w zakładzie poprawczym. Trzeba tu jednak z całą sta-

KRONIKA

LISTOPAD

ŚRODA 7.02
Teodora zach.: 16.10
Bogudara Księżyc w.: 17.38 zach.: 11.19

OSTRÓW

Pod adresem PZGS. Jak się dowiadujemy, rolnicy w powiecie ostrowskim podnoszą zarzuty pod adresem spółdzielni gminnych, że nie zaopatrują ich w żelazo do kucia koni, papę i smołę do krycia dachów. Sprawą tą winien zainteresować się Powiatowy Związek Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, dlatego, że w innych powiatach towarów tych jest pod dostatkiem.

Kurs administracyjno-handlowy został zorganizowany dla świata pracy przez Powiatową Radę Związków Zawodowych. Rozpoczł on się w piątek gazowymi, elektrycznymi, grzejnikami, żelazkami, paleniami tytoniu, obchodzenie z ogniem i światłem oraz przepisy dla zakładów pracy. Wszędzie trzeba jednak zachować daleko idące środki ostrożności. St. S.

Budowa dróg w roku 1950. W ramach realizacji 6-letniego planu inwestycyjnego Powiatowy Zarząd Drogowy w Ostrowie zamierza przebudować w roku 1950 w powiecie ostrowskim 15 km dróg państwowych oraz 14 km dróg samorządowych.

Repertuar kin: — „Słońce”, „Pawłów” — prod. radz.; — „Piaśń” — „Ostatnia noc” — prod. radz. Przedspzedaż biletów codziennie od godziny 10 do 11.

Oddział Redakcji i Administracji: Ostrów, ul. Wolności 20, m. 3, telefon 42.

—BOJANOWO p. Rawicz—

Nowe koło Stronnictwa Ludowego. W Gościewicach powstało nowe koło Stronnictwa Ludowego, którego prezesem został Franciszek Woźny, zastępcą Antoni Machowiak, sekretarzem Stefan Marciniak, skarbnikiem Walenty Wojtera. Na zebraniu organizacyjnym wygłosił referat Sylwester Marcinkowski z Bojanowa. Nowi członkowie uchwalili jako czyn przedkongresowy wyremontowanie zbiornika wodnego przeciwpożarowego oraz naprawę drogi gościewickiej na odcinku około 300 m.

Powstała nowa gazетка ścienna. W Domu Pracy Przymusowej w Bojanowie powołano do życia komitet redakcyjny „Gazetki ściennej” w osobach: dyr. Konstatego Wojciechowskiego, księdz. Tadeusza Walkowiaka oraz pracownika drukarni zakładowej Władysława Słota. Gazetka ścienna informować będzie pracowników zakładu o pracach partii, związków zawodowych, posiadać będzie dział: kulturalno-oświatowy, sportowy, kobiecey, humoru, rolniczy oraz noweli i opowiadań. (wt)

Dnia 5 listopada 1949 zmarł w Poznaniu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż nasz kochany syn, brat, zięć, wujek, szwagier i kuzyn, śp.

Feliks Grzybowski

kupiec
przeżywszy lat 37.
Pogrzeb odbędzie się dnia 8 bm. o godz. 10.30 w Poznaniu z kaplicy cmentarza Bożego Ciała na Dębcu.

W cłem smutku pograżona
żona i rodzina
Poznań, Janków, Zalesiny, Kamienna Góra F2184

Dnia 4 listopada 1949, po długich i ciężkich cierpieniach, zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., śp.

Stefan Fryauf

przeżywszy lat 54.
Pogrzeb odbędzie się we wtorek 8 bm., o godz. 11 z kaplicy cmentarza na Główniej.

W cłem żalu pograżona
żona i rodzina
Poznań, ul. Warszawska 109 c2361

Licytacja ruchomości

Dnia 11 listopada 1949 o godz. 14 w Poznaniu, przy ul. św. Marcina 32 odbędzie się licytacja maszyny do rżnięcia desek, wyrówniarki i motorów elektrycznych, dwóch warsztatów stolarskich, sześciu nowych ram okiennych, pieca żelaznego stolarskiego. Cena oszacowania zapodaną zostanie przy licytacji.

(-) Cibicki
Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru II w Poznaniu
11a-61

Wolne posady

Krawców na duże sztuki i 1 dziennego na stałą pracę przyjmie zaraz. Zakład Krawiecki Aleksandra Kaczmarek, Poznań, 27 Grudnia 5. 12747

Apteka w Koźminie poszukuje magistra (y) pomocnika (y) — egzaminowanego. 11a-21

Gospośnię lub dziewczynę uczciwą z pracą przyjmie. Leszczyńskiego 11, m. 1. p6478

Potrzebni zaraz: księgowy techniczny, maszynista obecnani pracą w gospodarstwie rolnym, pieca wg umowy zbrojowej. Oferty G. Os. Wielkopolski nr 11a-53.

Starszy chłopiec do posyłek zaraz potrzebny. Fa Przemysłu Ludowy 27 Grudnia 10. p6487

Cieśle

tylko dobrego fachowcy potrzebni do układania podłogi.
Zgłoszenia: Fa ZAK, Poznań, Rzeczypospolitej 2. p6510

Kandydatkę na лаборantkę z małą maturą przyjmie II Klinika Chorób Wewnętrznych U. P. Przybyszewskiego 49. 12770

Międzyogrodnik (specjalista kwaciarz) potrzebny. Zgłoszenia. Ogrodnictwo Szuka a. Piastów, poczta Wiedawa, Wrocławska. c2334

Robotnik potrzebny na wyjazd. Zgłoszenia: Jackowskiego 3 m. 5. 12644

Pomoc domowa, uczciwa, zaraz do 3 osób. Dolna Włda 36, m. 4. F2175

Sekretarka potrzebna zaraz. Adres wskazać. Czerwonej Armii 1, nr 2164. c2356

Gospośnię potrzebna. 27 Grudnia 20 m. 20. p6498

Pomoc domowa gotowaniem przymie. — Św. Marcina 32, m. 13. p6499

Pomocnica domowa z gotowaniem do 3 osób. Chełmońskiego 8, m. 7. 12814

Magister (stra) farmacji do apteki blisko Poznania i. 12. 1949 lub 1. 1. 1950. Oferty: PAR Ratajczaka 7, dia 11,141. p6528

Dziewczyna do prac domowych potrzebna zaraz. Za Grobli 6, m. 6. p6526

Czeladnik krawiecki zaraz. — Urbaiski, Grudzieniec 109. p6519

Pomoc domowa potrzebna. Kotelowa, Ratajczaka 40 m. 19. 18-19. p6512

Gospośnię, dziewczyna uczciwa, referencjami. Dom kulturalny, warunki dobre. Engeströma 11, przy Dąbrowskiego 132, willa. p6506

Ślika biurowa, młodsza potrzebna. Zgłoszenia: ul. Szewska 8, p6505

Gospośnię potrzebna zaraz. — Ulica Działowa 11, m. 7. 12809

Kucharka dobrze gotująca, praktyka lokaj znajomością jęzka obcego do prywatnego domu w Warszawie poszukiwani. Warunki dobre mieszkanie zaopiecznione. Zgłoszenia: Hotel „Bazar“ pokój 210 godz. 15 do 16. p6516

Redakcja. Poznań ul. Działowskich 10. Telefon: redaktor naczelny 529 09 zast. red. 502 31 sekret redakcji 506 62 dział mieśki 502 32 nocny 502 34 i 64 72
Redaktor naczelny: Jan Zagierski
Administracja (prenumerata): Poznań, ul. M. Rokosowskiego 16 tel. 69 72 Konto PKO Poznań W 4499
Biuro ogłoszeń: Poznań, ul. Wspaniałego 10 i Dtr tel. 64 75 i 62 70 Konto PKO Poznań W 4499
Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Oświatowa” Czytelnik "Delegatura w Poznaniu ul. Wspaniałego 10" telefon 62 70

Spółdzielnia "Las"

Oddział Okręgowy w Gorzowie Wlkp.
ul. Mieszka I 57
poszukuje zaraz z kwalifikacją i praktyką:
kierownika finansowego
kierownika technicznego zakładów mechanicznych: stolarni, beczkarni, ślusarni i kuźni
kierownika handlowego oraz
2 referentów eksploatacyjnych leśników
Warunki do omówienia. 11a-42

LOS Y A. GRABARKIEWICZ

KUPI SZ W ZNA NEJ KOLEKTUR ZE
W WIEL KIM WYBOR ZE
Poznań ul. Armi i Czerwonej nr 2
Ciągnięcie klasy III, 57-tej Loterii od 11 — 15 listopada br. p6366

WELNY owce j

przyjmuje każdą ilość do czesania, również bawelnę. — Czesanie wełny wykonuje na poczekaniu.
GRZPLARNIA „R A D O M A”
Poznań,
ul. Śródka 8/9. 11a-15

Zarząd Miejski w Krzysu Wlkp.

woj. poznański
ogłasza konkurs na stanowisko
kierownika
Zarządu Nieruchomości Miejskich
Uposażenie wg VI grupy plus dodatki w myśl Zbiorowego Układu Pracy unormowane okólnikiem nr 97 Dziennik Urzędowy M. A. P. nr 46, Mieszkanie zapewnione.
Podanie z życiorysem i odpisami świadectw należy kierować pod powyższym adresem. Stanowisko do objęcia z dniem 1 I 1950 r.
Reflektuje się na pierwszorzędna site.
Burmistrz
(-) Wl. Siliński
11b-46

Drzewka owocowe poleca

SKOŁKA DRZEW
JAN WÓZNY
Piątkowo, p. Poznań
Sprzedaż:
Zwierzyniecka 9
Poznań 251

POPELINOWE KOSZULE

PANA, choć zniszczone — będą znów wytworne, po wykonaniu nowych eleganckich kombinezyków. Odwiedzamy również fascynującego krawaty. Uwaga! Podnosimy nieskazująco KRZYKA NA POCEKANIU! Cerujemy nylon. Podujemy halki, przerabiamy trykoty. Naprawiamy finery artystycznie cerujemy garderobę, reperujemy krakiewko i prasujemy na poczekaniu. Wykonujemy prace z włóczki, okrętkę, mierzętki i hafty. p6503
„RENOVA” Poznań, Ratajczaka 15 (Pasaj Apollo)

OGŁOSZENIA DROBNE

Konto bankowe: NBP-Poznań nr. 2389
Biuro Ogłoszeń czynne w dni powszednie od 8—18 w soboty od 8—16 w Poznaniu przy ul. Wyspiańskiego 10 I piętro. Tel. 64 75 i 62 70 (tzw. 5). Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Streptomycyna, 15 g. sprzedam, Strzelecka 30, m. 11. 12759
Lęghorny 25 kur. 2 koguty, przyczepa 1-tonowa Unrra. — Oferty G. Os. Wlkp. nr 12754.
Meblo nowe sypialnie używane sprzedaje. kupuje Pluciński, Koźia 6. 11a-16
Maszyna do pisania „Ideal”, dobry stan, sprzedam, Wojciecha 22/24, m. 6, od 17. p6471
Materace wysyłane wykonuje „Rekuda” ul. Kurzanowska (boczna Ratuszowej). p6370
Wille wyłączoną wolnym mieszkaniem 2 400 000. Pijanowski, Pówiejska 38, dawniej 26, p6493
Domek ogrodem ul. Słoneczna, cały woli 1 200 000. Rokosowskiego 106, m. 3. 12798
Parcela 950 m². Sołacz, kościelnie sprzedam. Rokosowskiego 106, m. 3. 12799
Radio uniwersalne, super z okiem, Świerczewskiego 31, m. 17. 12800
Wille 1-rodzinną, wolnym mieszkaniem ogrodem Puszczykowie, Juska, Rokosowskiego 20, kawiarnia. p6530
Psa ostrego podwórzowego kupię, Kanałowa 14 (Ślusarnia). 12764
Lam srebrny kupuje Laboratorium Chemiczne Libelta 11. p6235
Konle na rzeź kupuje. Odbiór samochodem, Nowak Poznań, Daszyńskiego 26 telef. 21-10, 21-11. p6399
Kamienice, wille, parcele poszukuje dla poważnych rezydentów Metelski, Marcina 13. p6484
Futro meskie lub białe kupię. Oferty G. Os. Wlkp. nr 12765.

Bogaty materiał naukowy
ZAWIERAJA
CZASOPISMA RADZIECKIE
W DZIEDZINIE
GEOGRAFII i GEOLOGII
Wszystkie plecówki „Czytelnika” w całym kraju oraz Centrala „Czytelnik” Warszawa (Prenumerata Zagraniczna) Wiejska 12, konto PKO I-8501 — przyjmują prenumeratę dzienników i czasopism radzieckich

Tańców nowoczesnych narodów step wyuczają — M. Szcurek, Zeylanda 2. p6401

Tańców nowoczesnych wyuczają Adela Szcurekówna, Jan Szcurek, al. Marcinkowskiego 2a. 12794

Szkola Przynależności Nandiego plac Wolności 2 — przyjmujące zapisy na 3-miesięczne kursy księgowości stenografii i maszynopisma. 12686

Osobiste
Wolny, suknie ślubne najmodniejsze wywożycam w łony upinam Mickiewicza 28, nr 2073. p5902

„Avira”, Dąbrowskiego 1. — Ozka podnoszą terminowo, ceruje mierzętki okrętkę. p6360

Nawedażę
Opomy rozmiar 600×16 550 ×16 475×16 450×16 450 ×17 nowe, importowane. — „Ereauto”, Dąbrowskiego 25a. 11a-25

Kupno, sprzedaż naprawa maszyn biurowych to sprawa zaufania i specjalność firmy Piotr Pieprzycki al. Marcin kowskiego 28, skiaid naprzeciw poczty, Telefon 23 62. p6378

Meblo różne komplety od dzielnie korzystnie Magazyn Mebli, Poznań Rybak 6. p6402

Srebro, przedmioty artystyczne użytkowe sprzedaje — kupuje „Komis „Lamus” Sieroca 5/6. p6403

Tapczynie, fotele różka kana py rozkładane poleca Kocpczyk Szkolna 2. 11a-13

Parcele sad willowa działka, Gniezno. sprzedam Oferty nr 132: Kolektura, Gniezno. 11b-26

Karakulki tanio do sprzedania. Czajca 2 m. 6 k1095

Dojstna penicylina na sprzedaż. — Świerczewskiego 31 m. 10. 12745

Szafę do rzeczy, futro meskie. Kolejowa 64 m. 21 od 16. 12777

Wille komfortowa, wyłączona wolnym mieszkaniem idealna polowe Ostrogora; kamienie; komfortowy wyłączona 5 skłeniami. Pazaru ca 6086 wzgl. no'owo sprzeda Metelski, Marcina 13. p6465

Kamienice składami, wille, domki ogrodami wolnymi mieszkaniem; teren: ogrodniczo sadownicze, parcele, poleca Hiaz, Piekary 19. p6430

Akumulatory samochodowe, motocyklowe do wszelkich typów iadowane z kwasem lub suche stają na składzie. — „Ereauto”, Dąbrowskiego 25a. 11a-24

Opony i detki
do setek nadeszły.
„MOTOR”
Dąbrowskiego 5 12782

Planina, fortepiany, taborety, wszelkie remonty. — Belling Leszno. 11a-60

Dom z ogródkiem i wolnym mieszkaniem 2 pokoje z kuchnią od gospodarza. — Oferty G. Os. Wielkop., Rokosowskiego 16, nr 2082. F2178

Białe barany brazowe, opomy brazowe. Matejki 44 m. 5, od 18—19. 12797

Szafy, różka, stoły, bufet kuchnia różne używane. — półwilska 10, podwózku. p6501

Używana leżanka, ma'y piecyk, sprzedam. Szczaniecki nr 16, m. 7, suterena, 12783

Futro meskie barany, buty oficerskie, Kanałowa 7 m. 6, od 15—18. 12785

Rower meski sprzedam. Wyspiańskiego 21, m. 22. 12786

Karakulowa kurtka, dobrym stanem sprzedam, Szczaniecki, kiel 2a m. 10. 11787

Parcela!!! Parcela!!! Parcela!!! 1000 m² Poznań. Najkniejsza działka. — Cena 250 000. — Platna ratami. — „Union”, Rzeczypospolitej 4. 12778

Teren 20-morgowy (na parcelacji). Uwaga! Uwaga! Ziemia sadowniczo-ogrodnicza granicząc Poznań (trolejbusie). Jedyna prawdziwa, nadzwyczajna okazja! Cena 700 000. Wiadomość: „Union” Rzeczypospolitej 4. 12779

Gospodarstwo, 120 morgów przecznej 4 ogrodu dom piec cionołkowy, inwentary, 4000 000 w'paty 2 000 000, reszta 5 lat powiat Gniezno; dzierżawa 53 morgów buraczana, inwentary, obicje 500 000 spiesznie. — Nowak Wyspiańskiego 16. 12781

Futro karakułowe tanio sprzedam, Poznań, Opalenicka 33, Bartkowiak. 12813

Parcela: Górczyn, Winary, Starońska Dębice, Czerwonak, Juska, Rokosowskiego 20, kawiarnia. p6529

Futro karakułowe, w bardzo dobrym stanie modny króje, na niższą figurę, tanio sprzedam. Zgłoszenia: Poznań, Grobla 9, m. 5. p6523

Najtańszą, najprędzej naprawa radiodiod, radiozłomacz, acze, adaptory „Radioogotowic”. Poznań Wielka 18. p6513

Zegar uliczny sekundowy — sprzedam tanio — Lipoński, Września Niezłomnych 4. p6508

Willa wolnym mieszkaniem, Osiedle Grunwaldzkie, 2400000. Gruszczynski, Wawrzyniaka 12. 12801

Kamienice, wille, parcele, poleca, poszukuje Gruszczynski, Wawrzyniaka 22 tel. 13-26. 12802

Kiosk w pierwszorzędny punkt przy drodze chorozy od stajni. — Adres wskazać Głosc Wielkopolski nr 12805.

Ubranie skórzane dla szofera sprzedam, Mottego 12 m. 7. 12808

Streptomycynę sprzedam. Telefon 23-82, godzinach przedpołudniowych. F2181

Wózek dziecięcy g'eboki (autoko), korzystnie sprzedam. — Strzelecka 29, m. 14. c2364

Wózek g'eboki dziecięcy, stan dobry, Mickiewicza 13 m. 8. 12816

Radio uniwersalne na stalowity lampach. — Zupański, go 22 m. 2. 12817

Drzwi różne używane, krzesła bufet kupię, Szelągowska 39 (właściciel). 12769

Wille 1—2-mieszkaniową wyłączona, wolnym mieszkaniem wzgl. polowe. Oferty: PAR Ratajczaka 7, dia 11,89. p6479

Kilka morgów dobrej ziemi lub mniejsze ogrodnictwo z mniejszym zabudowaniem przy powiatowym mieście, kupię. Oferty G. Os. Wlkp. nr 12820.

INSULINE
kupię zwykłą (bez cynku) 40 jednostek na jeden centymetr. Barwa, ul. Półwiejska 2, tel. 27-60. p6518

Maszyny biurowe w Rohowski i Ska, Poznań, Mielżyńskiego 19. p6521

Poszukiwane meble oryginalne Ludwika XVI, salon oryginalne pokrycie, stylowy i gabinet. Zgłoszenia: Hotel „Bazar“ pokój 210 godz. 14—15. p6517

Ślink 380 zmienny 6 KM, kupię. Kaszarnia, Kostrzyński Wlkp. p6497

Kupię gospodarstwo (ziemia pszenno-buraczana), przy wpłacie półtora miliona. Oferty Gł. Wielkopolski nr 11b-24.

Student prawa poszukuje pokoju przy rodzinie. Oferty: PAR, Ratajczaka 7, dia 11,125. p6511

2-3 pokoje nowoczesne, w pogodnym, średnicu, do 11 piętra, poszukujemy zaraz (zwrot remontu). Zgłoszenia: Portieria „Bazar”. 12807

Studentka poszukuje pokoju. Cena obojgna. Czynsz ewtl. produktami. Oferty G. Os. Wielkopolski, Rokosowskiego 16, nr 2085. F2179

Pokoju pustego z zwrotem kosztów. Oferty nr 2165: Czytelnik, Armii Czerwonej 1. c2357

2-3 pokoje kuchnia, wszelkimi wygodami, zwrotem kosztów remontu, spiesznie poszukuje bezinteresne kulturalnie pracujące małżeństwo. Oferty: PAR, Ratajczaka 7, dia 11,39. p6440

Studentka poszukuje pokoju. Cena obojgna. Czynsz ewtl. produktami. Oferty G. Os. Wielkopolski, Rokosowskiego 16, nr 2085. F2179

Pokoju pustego z zwrotem kosztów. Oferty nr 2165: Czytelnik, Armii Czerwonej 1. c2357

2-3 pokoje kuchnia, wszelkimi wygodami, zwrotem kosztów remontu, spiesznie poszukuje bezinteresne kulturalnie pracujące małżeństwo. Oferty: PAR, Ratajczaka 7, dia 11,39. p6440

Studentka poszukuje pokoju. Cena obojgna. Czynsz ewtl. produktami. Oferty G. Os. Wielkopolski, Rokosowskiego 16, nr 2085. F2179

Wolne lokale

2 panów na pokój przy Matejki. Oferty Gł. Wlkp. nr 12748.

Dwupokojowe, trzypokojowe, czteropokojowe wyznaczone, poleca, poszukuje Pijanowski, Pówiejska 38, dawniej 26. p6492

Pokój umebłowany kulturalnie panu, Św. Wawrzyńca 19, m. 5 (Jeżyce). 12790

Pokój kuchnia, z meblami — Wilda, Oferty nr 4998: Czytelnik, Daszyńskiego 48. k1096

2 ubikacje puste na pokój kuchnie. Oferty Głosc Wielkopolski nr 12810.

Mieszkanie 2 i 3-pokojowe, wyznaczone, Czynsz 5 lat z góry. Oferty Głosc Wlkp., Rokosowskiego 16, nr 2086. F2180

Pokój, najchętniej uczennicy szkolnej. Oferty nr 2168: Czytelnik, Czerwonej Armii 1. c2360

Szuka okaju

Urzednik poszukuje pustego pokoju, ewtl. zapłaci remont. Oferty Głosc Wlkp. nr 12775.

Pokoju umebłowanego poszukuje samotny jekarz. Oferty Głosc Wlkp. nr 12744.

Młode małżeństwo, student, poszukują pokoju z używalnością kuchni. Oferty Głosc Wielkopolski nr 12740.

Magazynu, cirka 80 m², centrum miasta, poszukuje. Oferty nr 2156: Czytelnik Czerwonej Armii 1. c2348

Samotna pracująca (Lwowianka) poszukuje pokoju. Cena obojgna. Oferty nr 2160: Czytelnik, Czerwonej Armii 1. c2352

Urzednik samotny poszukuje pokoju, Telefon 502-66, wieczny 19, godz. 8—15. c2355

Duży pokój lub pokój kuchnia, zwrot remontu do 150 000. Oferty Głosc Wlkp. nr 12788.

2 pokoje z kuchnią za zwrotem kosztów remontu zaraz, Oferty Głosc Wlkp. nr 12789.

Pokoju za zwrotem kosztów remontu, używalnością kuchni poszukuje. Oferty Głosc Wielkopolski nr 11b-24.

Student prawa poszukuje pokoju przy rodzinie. Oferty: PAR, Ratajczaka 7, dia 11,125. p6511

2-3 pokoje nowoczesne, w pogodnym, średnicu, do 11 piętra, poszukujemy zaraz (zwrot remontu). Zgłoszenia: Portieria „Bazar”. 12807

Studentka poszukuje pokoju. Cena obojgna. Czynsz ewtl. produktami. Oferty G. Os. Wielkopolski, Rokosowskiego 16, nr 2085. F2179

Pokoju pustego z zwrotem kosztów. Oferty nr 2165: Czytelnik, Armii Czerwonej 1. c2357

2-3 pokoje kuchnia, wszelkimi wygodami, zwrotem kosztów remontu, spiesznie poszukuje bezinteresne kulturalnie pracujące małżeństwo. Oferty: PAR, Ratajczaka 7, dia 11,39. p6440

Studentka poszukuje pokoju. Cena obojgna. Czynsz ewtl. produktami. Oferty G. Os. Wielkopolski, Rokosowskiego 16, nr 2085. F2179

Pokoju pustego z zwrotem kosztów. Oferty nr 2165: Czytelnik, Armii Czerwonej 1. c2357

Zguby

Zgubiono teczkę w nocy na 29. X. 1949 przy Głównym Dworcu Poznań. Uczciwego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. H. Jarzecki, Toruń, Konopnickiej 19a. 11b-27

Zgubiono karte kinową SSUP na nazwisko Maciej Janiga. 12768

Zgubiono kartę rejestracyjną RRU Szamoty na nazwisko Stanisław Müller, Zbąszyń, pl. Rejtana 10. 12760

Zgubiono kartę rejestracyjną RRU Konin na nazwisko Stefan Wincencysz, Ciałęż powiat Września. 12758

Zgubiono świadectwo szkolne z roku 1946/47 nazwisko Eugeniusz Dąbrowicz. 11a-48

Skradziono legitymację Związku Zawodowego Metalowców, Stanisław Sitek. 12796

Dworzec Główny Poznań, po ciąg z Nowego Tomiśa, sobota 5 listopada, zapomniano czarny strój urzędowy (foga). Oddawca nagroda 3000. Adwokat Wyszmorski, Młyńska 2. 12792

Zgubiono dowód konia wydany przez Zarząd Gminy Rzgów, pow. Konin, Józef Kowalczykiewicz. 11a-59

Zgubilem kartę RRU, wystawioną przez RRU Nowy Targ, oraz dowód osobisty, Maksymilian Kowalski, Znina, 11

KIRGIZJA

republika położona na „dachu świata”

KIRGIZJA położona jest w radzieckiej Azji środkowej, niemal na „dachu świata” — Himalajach. Na południowo-wschodnie graniczy z Chinami. Przed wielką rewolucją październikową był to zapomniany, najbardziej prymitywny kraj Rosji carskiej. W górach i żyznych dolinach Kirgizji wypasano stada owiec, krów i koni. Koczownicza ludność dzieliła się na otyłych nierobów — właścicieli stad owiec i bydła, oraz na parobków wyzyskiwanych niemiłosiernie. Bogacze posiadali haremy — po kilka, a nawet kilkanaście żon. Parobcy chodzili w łachmanach łatanych niewyprawionych skórami, byli bici przez swych władców batami do poganiania bydła. Słowem był to obraz społeczeństwa na pół feudalnego, na pół niewolniczego.

OBRAZ tego kraju zmieniła do gruntu władza radziecka. Kirgiska Socjalistyczna Republika Radziecka powstała 14 X 1924 r. najpierw jako autonomiczna republika do 5 XII 1936 wchodząca w skład Rosji. Fed. Socjalistycznej Republiki Rad, następnie weszła bezpośrednio w skład Związku Radzieckiego jako republika związkowa. Posiada ona terytorium 196,9 tys. km², a ludność jej wynosi 1.459,3 tys. Stolicą jest miasto Frunze — nazwane tak od nazwiska wielkiego rewolucjonisty i jednego z dowódców Czerwonej Armii w czasie wojny domowej i walki z interwencją.

Podstawą dochodu narodowego Kirgizji (70 proc.) jest produkcja przemysłowa. Kirgizja posiada węgiel, antymon, rtęć, ropę naftową, siarkę oraz zasoby na jej w materiałach budowlanych. Do bogactw republiki należą również zaliczyć bardzo rzadkie na świecie, okazale lasy orzechowe (drzewa zawierające dużą ilość olejków eterycznych) pełne rzadkiej zwierzyny, rybne jeziora, wartkie rzeki płynące z gór i niosące w sobie masę energii tzw. „białego węgla”. Górniczo, bawelnictwo, jed-

walnictwo rozwinięte jest na południu republik, natomiast przemysł maszynowy, (maszynny rolniczy), przemysł skórzany, fabryki obuwi, sukna, dziewiarzki, przemysł gorzelniany, produkcja win, tytoniu, koncentruje się na północy, przede wszystkim w Czuijskiej Dolinie. Plan pięcioletni kreśli dalszy rozwój przemysłowy republiki: wzrost produkcji przemysłowej zwiększy się w porównaniu z 1940 r. o 2,1 raza.

PODSTAWA rolnictwa Kirgizji są bujne łąki górskie i pastwiska, które zajmują 11,5 mil. ha. Władza radziecka wprowadziła tu lepsze gatunki owiec — owce mięsne krótkowłose zostały zamienione na owce długo-włose. Hodowla koczownicza została zastąpiona planowym wypasaniem, z jednoczesnym nastawieniem rolnictwa do potrzeb hodowli (uprawa roślin pastewnych, jak lucerna, jęczmień, owses). Znany jest koń kirgiski, silny i wytrzymały, którego wyhodowano przez umiejętne krzyżowanie kilku gatunków.

Doliny kirgiskie — Fevgancka, Czuijska, Tattasko i kotlina Issyk — Kulska mają łagodniejszy klimat. Kwitnie tam uprawa winnej latorośli, tytoniu, wyso-

kowartościowego buraka cukrowego i farmaceutycznego maku.

Polą republiki wymagają sztucznego nawodnienia, toteż plan 5-letni stawia za cel objęcie jeszcze 22 tys. ha nawodnieniem.

PRZED rewolucją październikową analfabeci stanowili w tym kraju 99 proc.! Praca na tym odcinku była wyjątkowo ciężka, gdyż trzeba było

ją łączyć z walką klasową przeciw bogaczom, którzy ją utrudniali. Jak wiele zrobiono w tym, do roku 1917 zafonam, kraju powe kilka chociażby, cyfr. W 1940 r. było uczących się 316,7 tys.; powstały 492 biblioteki publiczne. Republika posiada dziś 3 muzea i 8 teatrów. We wsiach i miastach powstały świetlice i ogródki jordanowskie przedszkola i parki.

G. O. L.

Wśród nowych książek

Historia września 1939

Na przestrzeni lat 1945—1949 czytelnik polski wielokrotnie stykał się na łamach prasy z wypowiedziami, które uchylały rąbka tajemnicy września 1939 i obozu sanacyjnego. Znajomość tych bolesnych, bo decydujących o klęsce państwa we wrześniu 1939 r., spraw, wzbogacały sporadyczne wydawnictwa w rodzaju „Fałszywej historii”, dokumentów z okresu przedwojennego, wreszcie fragmentów przemówień czołowych działaczy Polskiej Ludowej.

Proces Doboszyńskiego i re-

welacje, jakie on ze sobą przyniósł — pokazały całą haniebną drogę zdrady obozu polskiej reakcji.

Jednak te — siłą rzeczy — fragmentaryczne i nie zawsze ze sobą powiązane dowody, fakty, oceny i dokumenty — nie dawały pełnego obrazu oblicza sanacyjnego reżimu, a zatem nie pokazywały w syntetycznym ujęciu całości przyczyn klęski narodowej.

Ten brak wypełnia w pewnej mierze dobrze i żywo napisana książeczka Wiktora Grosza pt. „U źródeł września 1939”.

Oporając się na znanych już materiałach i publikowanych dokumentach, czy wypowiedziach, autor sięgnął zarazem i do archiwalnych materiałów, oraz do radzieckiej historii dyplomacji.

W ten sposób powstała krótka, interesująca, popularnie ujęta i dzięki trafnemu doborowi cytowanych dokumentów, obdarzona dużą siłą przekonywania — praca.

Robotnik, chłop, inteligent znajdują tam syntezę znanych już im z prasy wypowiedzi i dowodów zdrady sanacyjnej, a jednocześnie i nowe, często brutalnie w swej wymowie, fakty, jasno oświetlające ciemną przeszłość polskiej reakcji.

Przytoczona na końcu bibliografia ułatwi czytelnikowi sięgnięcie do literatury źródłowej.

PRAWO ŻYCIĘ

Poznanianka A. R. Skoro ubezpieczony zawarł związek małżeński po ukończeniu 55 roku życia, żonie jego nie przysługuje po nim prawo do renty wdowiej. Jeżeli jednakże małżonkowie będą mieli wspólne dzieci, na ten przypadek mimo granicy wieku wdowa po ubezpieczonym nabywa prawo do renty wdowiej.

Lombart xx. — 1. Jeżeli miejscowość, w której Pan zamieszkuje, znajduje się na terenie działalności macierzystej Ubezpieczalni Społecznej, musi Pan uzyskać zgodę Ubezpieczalni Społecznej na zmianę lekarza domowego. W przypadku, kiedy miejsce zamieszkania leży poza granicami terytorialnymi Ubezpieczalni macierzystej może Pan korzystać z pomocy lekarskiej miejscowych lekarzy Ubezpiec. Społ.

tylko w nagłych przypadkach w czasie, kiedy Pan przebywa w danej miejscowości. 2. Koszt utrzymania w szkole leczonej wady wymowy nie obciąża Ubezpieczalni Społecznej.

R. Pytko. — 1. Radzimy przeczytać odpowiedź w sprawie przetrzechnienia zobowiązań przedwojennych w „Głosie Wlkp.” z 26. 10. 1949 r.

2. Orzeczenie Urzędu Rozjemczego jest ważne.

3. Bieg przedawnienia uległ zawieszeniu na okres okupacji (art. 277, pkt. 4 KZ).

Rpszak St. — Ulgi czynszowe dla rzemieślników na Ziemach Odzyskanych reguluje rozporządzenie z 21. 6. 1949 (Dz. U. R. P. nr 42/49, poz. 313).

Co, gdzie i kiedy

w Poznaniu

TEATR

WIELKI: wtorek o godzinie 19 — „Traviata” Verdiego pod kierownictwem muzycznym B. Lewandowskiego w reżyserii K. Urbanowicza. Balet w układzie E. Paplińskiego. Środa — „Opowieści Hoffmanna” Offenbacha.

POLSKI: dziś o godz. 19.30 premiera dramatu M. Gorkiego „Dzieci słońca” w reżyserii dyr. T. Trzcienieckiego. Jutro — „Dzieci słońca”.

NOWY: dziś i codziennie o g. 19.30 — „Cement” J. Wirskiego.

KOMEDIA MUZYCZNA: dziś i codziennie o godz. 20 — „Ja tu rządzą” W. Rapackiego.

AKTORA I LALKI: dziś o g. 11 — „Gegorek” i „Biedulka”. Jutro — teatr nieczynny.

STUDIO TPZ: dziś i jutro o godz. 19.30 — „Podróż posłubna” Hennequina „Kryminalista” Sinclaira.

KINA

Apollo: „Diabelska gra” o godz. 16, 18 i 20.30; **Baltyk:** „Sen o miłości” o godz. 15.30, 18 i 20.30; **Muza:** „Wyspa skarbow” o godz. 14, 16 i 18; „Zapomniana włoska” o godzinie 20; **Rialto:** „Złoty Róg” o godz. 16 i 18; **Warta:** „Ostatni Mohikanin” o godz. 16, 18 i 20; **Aktualności nr 46** o godz. 10, 11, 12 i 13.

Środa, dnia 9 listopada 1949 r.
14.00 „Retorna postępowania karnego” pogadanka; 14.40 „Zwiedzamy wielkopolskie warsztaty pracy”; 14.55 Koncert solistów; 15.25 Audycja dla świetlic dziecięcych; 15.45 Pogadanka sportowa; 16.20 Piosenki; 16.45 Kwadrans prozy; 17.00 Muzyka popularna; 18.15 Zagadki muzyczne; 19.15 Muzyka taneczna; 21.00 Koncert chopinowski; 21.30 Audycja literacka; 22.10 „Ludzie mia. sta”; rozmowa z rzeźbiarzem Edwardem Hauptem; 22.15 Koncert rozrywkowy; 23.15 Muzyka poważna.

„Opowieści Hoffmanna”

w Teatrze Wielkim

Kompozytor Jakub Offenbach zyskał już za życia ogromny rozgłos jako twórca dowcipnych, wesołych operetek, mistrz drobniogłów teatrykalnych, którym karmila się do syta publiczność „drugiego cesarstwa”. Szyderstwa, ironie i parodie autora „Orteusza w piekle” zyskały na wszystkich scenach europejskich niebywałe sukcesy (tak, że aż — mówiąc o czasach Napoleona III — często nazywamy ten okres po prostu — epoką Offenbacha). Ale sławny żartowniś w głębi swej duszy hodował inne, romantyczne tęsknoty. Marzył o napisaniu „prawdziwej” opery — serio. Projekt zrealizował dopiero pod sam koniec życia. Już po śmierci Offenbacha wykonane „Opowieści Hoffmanna” wywołały zdumienie i podziw Paryża. Zewsząd pytano: — Czy to ten sam kompozytor podkasanego „Orteusza”?

Bohater „Opowieści Hoffmanna” Fran. szek Arno (ucharakteryzowany trochę à la Schubert ze słynnego obrazu M. Schwinda) włożył w swą rolę wiele talentu. Przekonywująco interpretował zwłaszcza wstępną „piosenkę o karle” i strzeliste frazy finałowej opery. Głos artysty przy forte nie zawodził. Mezo-voce bywają nikle i mało młodzieńcze. W roli „czarnego charakteru” wystąpił Edm. Kossowski dysponujący okazałym pełnym w średnicy basem. Stworzył po kolei, wylęgię w gorączkowej wizji hoffmannowskiej, 3 kapitalne kreacje: zlego czarodzieja — optyka, zbrodniczego właściciela domu gry i szacherek, demonicznego doktora Miracolo. Nastroj dziwności i grozy podkreślały umiejętnie szczegółowy reżyserii: jaskrawo błyszczący klejnot na palcu Dapertutta, upiorny cień Hoffmanna na ścianie pałacu, trupiozielone światło, rzucone na długonogiego pajaka Miracolo (który — niby dusząca zmora — przyspiesza śmierć biednej Antonii).

Opowieści do dziś dnia nie straciły wiele ze swych pierwotnych, żywych kolorów. Przyczyną się do tego oczywiście na ogół wartościowa muzyka ale i sensacyjne libretto, bogate w efekty teatralne (oparte o treści 3 nowel genialnego E. T. A. Hoffmanna). W ujęciu poznańskim na stronę widowiskową opery Offenbacha słusznie położono niemały nacisk. Dekoracje zaprojektował Z. Szpinger, paryżanin z wykształcenia, majster nie lada. Malowniczo zaulek starego miasta i II obraz wenecki wywołały żywe oklaski. Dość wspomnieć, że tuż przy rampie orkiestrowej Teatru pluska sobie woda kanałów Wenecji i sunie gondolą miłości z roześmianą Giulietta.

Inne obrazy były już nie tak szczęśliwe w pomysle. Inscenizacja i reżyseria Wiktora Bregy potrafiła uwypuklić specyficzną atmosferę fantastycznych nowel Hoffmanna.

Olimpia i Giulietta w „Opowieściach Hoffmanna” mają wprawdzie popisowe sceniczne partie, ale rozwinąć arkanów sztuki śpiewającej nie są w stanie. B. Kostrzewska (Olimpia) śpiewa tylko jedną, jedyną ariętkę, którą wykonuje bardzo muzykalnie. Aktorka jest doskonała (ruchy nakerconego automatu, bezmyślne spojrznie, głupkowaty uśmiech lalki). I akt przedstawia się muzycznie może najwartościwiej.

Dzieło Offenbacha imponuje tu siłą inwencji melodycznej pierwszorzędnej wartości (w dalszych aktach bywa pod tym względem różnie). Jak dziwaczny, ale niezapomniany sen mijają ten obraz, w którym szaleniec — poeta rozkochuje się w śpiewającym manekinie spacerującym sztywno pośród grona gości o potwornych kształtach i groteskowych gestach (autentyczny, historyczny E.T.A. Hoffmann zmarł także w obłąkaniu).

W akcie II ujawniła aparacja i głosem Antonina Kaweckiego, świetna w typie Giulietta (szkoda, że kompozytor dał jej właściciel tak niewiele pola do popisu). H. Dudicz-Latoszewska otrzymała partię wokalnie najobszerniejszą (Antonina). Liryczny głos artystki brzmiał czysto jak dzwoneczek, a pod koniec aktu zdobywał się na wyraziste, dramatyczne akcenty (scena halucynacji). Całość kreacji sugestywna. Sympatyczne intermezzo stanowił ze wszech miar udany występ J. Sendckiego (w roli starszego Franciszka). Spośród szeregu mniejszych ról wyróżnił się szlachetnością rodzaju głosu — Józef Katin (jako fizyk Spallanzius).

Chór operowy rozruszał się tym razem nad podziw (groteska i aktul). Śpiewał pewnie, solidnie przygotowany (W. Buchwald). To, że nie wszędzie był jeszcze w idealnym rytmie z orkiestrą, wyrówna się zapewne w dalszych przedstawieniach. Dyr. Z. Wojciechowski stroną muzyczną „Opowieści” przygotował pieczołowicie, prowadząc całość mocną ręką doświadczanego praktyka przy pulpicie dyrygenckim. Orkiestra, zespoły oraz akompaniamenty brzmiały doskonale.

Kazimierz Nowowiejski

Warta wygrywa czwórmech pływacki „Zieloni” biją rekord Polski...

Jak już pokrótce donosiliśmy, sezon zimowy zainaugurowali pływacy czwórmechem na krytej pływalni. Do startu stanęły drużyny: Warta, Spójnia, Stal i Gwardia z Krotoszyna. Gości oraz zawodników powitał wiceprezes sportowy Związku ob. Gawroński. Program tegoroczny zapowiada się niezwykle interesująco. Prawie w każdą niedzielę przewidziana jest impreza pływacka. Do ciekawszych należeć będzie 20 bm. spotkanie Poznań — Pomorze oraz 4. 12. z okazji Woj. Zjazdu ZMP czwórmech Kraków — Wrocław, Katowice — Poznań.

Nasi pływacy są w dobrej formie o czym świadczą wyrównany poziom wczorajszej imprezy w ramach której padł rekord okręgu, ustanowiony przez sztafetę Warty 4x100 dow. panów w składzie: Cichociński, Jachnik, Teadling i Lipiński czasem 4.40,2. Sztafeta „Warty” na dystansie 10x50 dow. panów uzyskała czas 5.16,9. Jest to czas lepszy od rekordu Polski.

Wyniki techniczne:
100 m st. dow. mężczyzn: — 1) Teadling (W) — 1.07,2; 2) Goetz (Sp.) — 1.10,2; 3) Czaplicki (Stal) — 1.14,2; 4) Sut (Gw.) — 1.15,8.
100 m st. dow. kobiet: — 1) Malicka (Spójnia) — 1.26,9; 2) Bogucka (W) — 1.28,6; 3) Tęga (Gw.) — 2.16,0; 4) Roszkiewicz (St.) — 2.24,2.

100 m st. motylokowym: — 1) Ruchaj (Stal) — 1.21,4; 2) Zalisz (W) — 1.23,8; 3) Frackowiak Stanisław (St) — 1.25; 4) Kruslak Władysław (G) — 1.27,8.
100 m klasycznym pan: — 1) Miklasówna Benigna (W) — 1.40,3; 2) Olejniczakówna Barbara (Stal) — 1.47,2; 3) Nowicka (Spójnia) — 1.47,8; 4) Nowakówna Stanisława — 1.47,8.
100 m znak panów: — 1) Owczarczak Kazimierz (W) — 1.22,4; 2) Łabędziak Bogdan (Spójnia) — 1.23,8; 3) Nowakowski (Stal) — 1.35,8; 4) Miłek (Gw.) — 1.41,8.
100 m znak kobiet: — 1) Żurkówna (Sp.) — 1.36,1; 2) Kurkówna (W) — 1.37,5; 3) Nowacka (Gw.) — 1.56,2; 4) Mrozińska (Stal) — 2.36,2.
50 m dowolnym chłopcom: — 1) Lutomski Józef (Spójnia) — 0.35,2; 2) Kaczorowski Antoni (Gw.) — 0.40,8; 3) Chyciński Frędek (W) — 0.48; 4) Kryszewski Marian (Stal)

3x100 m zmieniennym panów: — 1) W (W) Owczarczak, Jachnik, Chmielewski — 4.04,5; 2) Spójnia Łabędziak, Mikołajczak, Lutomski M. — 4.11,8; 3) Stal Nowakowski, Ruchaj, Grelus — 4.20,8; 4) Gwardia — 4.25,5.
3x50 m stylem zmiennym kobiet: — 1) Spójnia Żurkówna, Malicka, Przyborowicz — 2.07,3; 2) Warta Kyrkówna, Miklasówna, Borucka — 2.10,7; 3) Gwardia — 2.45,5; 4) Stal — 2.50,5.
50 m st. klas. chłopcom: — 1) Lutomski II (Sp.) — 0.43,8; 2) Sroczński (Gw.) — 46,3;

4x100 m dowolnym panów: — 1) Cichociński A., Jachnik, Teadling, Lipiński (W.) — 4.40,5; 2) Spójnia Małecki, Wojciechowski, Lutomski I, Goetz — 4.59,2; 3) Stal Grelus, Czaplicki, Kurek, Adamski — 5.17,8; 4) Gwardia Janas, Stefański, Młynaraz, Sut — 6,37.
50 m st. na znak chłopcom: — 1) Wojciechowski J. (Sp.) — 40,8; 2) Kaczorowski (Gw.) — 47,0; 3) Chęciński (W.) — 53,2; 4) Piłkowskiego (Stal) — 58,5.
Sztafeta 4x50 m st. klasyczn. kobiet: — 1) Warta — 3.11,5; 2) Spójnia — 3.6,0; 3) Gwardia — 3.28,6; 4) Stal — 3.48,2.
4x100 m klasycznym panów: — 1) W. Sawiński, Boruszak, Chmielewski, Zalisz — 5.55,3; 2) Spójnia — 6.00,8; 3) Stal — 6.15,2; 4) Gwardia — 6,18.

3x50 m styl. zmiennym chłopcom: — 1) Spójnia — 2.02,0; 2) Gwardia — 2.15,5; 3) Stal — 2.36,0; 4) Warta — 2.38,5.
Sztafeta 10x50 m st. dowolnym panów: — 1) Warta — 5.16,6; 2) Spójnia — 5.18,8; 3) Stal — 5.52,5; 4) Gwardia — 6.19,0.

W skokach z trampoliny brał udział: — Gajewski (W.), Skotnicki (Sp.), Szałachta (Gw.), Dudziak (Stal). W punktacji ogólnej zwyciężyła: — Warta — 92 pkt., Spójnia — 88pkt., Stal — 43 pkt. i Gwardia — 41 pkt. Warta po raz drugi w mistrzostwach okręgu zdobyła puchar.

Publiczności dużo, organizacja sprawna. (mm)

...katowicka Stal również

W towarzyskim meczu pływackim łódzkiej „Związkowicz” pokonała „Stal” z Katowic 86,5:84,5. Podczas zawodów sztafeta „Stal” w składzie: Wąs, Sołtysek, Dudkiewicz i Procel pobiła w biegu 4x100 m stylem zmiennym rekord Polski, uzyskując wynik 5:12,6, który jest o 0,1 sek. lepszy od dotychczasowego rekordu.

W meczu piłki wodnej „Stal” pokonała „Związkowicę” 7:4 (2:2).

Siłacze Śląska i Poznania na macie

Dnia 12 bm. o godzinie 19.30 w Hali Ciężkiego Przemysłu odbędą się międzymiastowe zawody zapasnicze.

Śląsk w najsilniejszym składzie z Tobiłą (mistrz Polski), Kuszem, Kuligowskim i Gołasiem.

Poznań wystąpi we wzmocnionym składzie, opartym na ZKS Kolejarz — Sznajdrem z nowokreowanym mistrzem Polski (waga musza) na czele.

Ćwierć wieku działalności Motoklubu „Unia”

Emocjonujący się wyścigami motocyklowymi widz zadaje sobie pytanie, od kiedy istnieją w Polsce kluby motorowe i od kiedy uprawia się u nas tę dyscyplinę sportu.

W roku 1924 powstał jeden z najżywniejszych klubów motocyklowych — Motoklub „Unia” w Poznaniu. Sprężyste zorganizowany klub w szybkim tempie zaszczepia „bakcylią motocyklową” w szeregi zawodników jak i widzów. Pierwsze wyścigi urządzone w Poznaniu w 1925 roku, gromadziły tysiączne rzesze widzów. W tym okresie na-

zwiska takich zawodników jak Koszczyński, Górecki i Turkie-wicz znane są każdemu. Z roku na rok wzmagają się ruch motorowy. Tygodnie propagandy sportu motorowego, prelekcje w szkołach średnich i liczne zawody organizowane na terenie Wielkopolski ściągają coraz liczniej zawodników.

Okres wojny z faszyzmem przerywa działalność klubu. W odrodzonej Polsce Ludowej ponownie przystępują do pracy wypróbowani działacze motor. W krótkim czasie „Unia” staje się najsilniejszym stowarzyszeniem, obejmując całą Wielkopolską i zakładając 20 oddziałów zrzeszających około 1600 motocyklistów. W nowej organizacji sportu polskiego Motoklub „Unia” przystąpił do pionu związkowego „Chemik”.

W niedzielę odbyła się jubileuszowa uroczystość 25-lecia klubu, na której zasłużonym członkom i założycielom ob.ob. W. Turkie-wiczowi, St. Malcherowi, M. Nagengastowi, A. Tyrale, K. Góreckiemu i Kurzawie nadano członkostwo honorowe. Długoletniemu prezesowi Adamowi Paczkowskiemu nadano tytuł dożywoźnego prezesa honorowego.

Antkiewicz bie Bozarnika

Guard'a 'Gd. 10:6 Stal (Chorzów)

W Tczewie rozegrany został mecz o mistrzostwo I ligi bokserskiej między gdańską „Gwardią” i „Stalą” (dawniej „Batory”) z Chorzowa. Mecz zakończył się zwycięstwem „Gwardii” 10:6. Spotkanie przyniosło szereg niespodzianek, a do nich należy zaliczyć w pierwszym rzędzie porażkę Kwiatkowskiego ze Sznajdrem przez techn. k. o. już w pierwszej rundzie. Dobrą postawę Gołyńskiego (walczącego o kategorię wyżej) w walce z Kuszem oraz słabą formę Nowary. Niezwykle emocjonującą walkę stoczyli Antkiewicz i Bazarnik, zakończoną minimalnym zwycięstwem Antkiewicza.

Belgia — Holandia 1:0

W obecności 60 tys. widzów rozegrano na stadionie w Rotterdamie międzypaństwowe spotkanie piłkarskie Belgia — Holandia. Mecz zakończył się zwycięstwem Belgów 1:0 (1:0).